Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. 0.50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρ. 40. Ἑξάμηνος δρ. 22. Τρίμηνος δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου Γρ. Δ. 50. Ἀγγλίας, Κύπρου καὶ λοιπῶν Ἀποικιῶν σελίνια 10. Ἀμερικῆς δολ. 4. Λοιπῶν χωρῶν φράγκα Γαλλικὰ 25. Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩΙ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Ἑρμοῦ ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος | Ἐν Ἀθήναις, 22 Δεκεμβρίου 1923 | Ἔτος 46ον — Ἀριθ. 4

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[*Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγοῦ* DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Ὅλοι ἔμειναν σύμφωνοι, ὅτι ἦταν ἀδύνατο νὰ ξαναμποῦν στὴν «Τύχη». Τὸ σκάφος κόντευε νὰ χαθῇ πιὰ κάτω ἀπ' τὰ νερά.

Ἀποφάσισαν λοιπόν, εὐθὺς μόλις θἀβγαινε ὁ ἥλιος, νὰ ἐξακριβώσουν τὴ θέση ὅπου βρισκόνταν: εὐτυχῶς θἆταν εὔκολο, γιατὶ ὁ Δενεσσὺ προνόησε νὰ πάρῃ μαζί του ἕνα κουτὶ μὲ τ' ἀπαραίτητα ὄργανα, δηλαδὴ πυξίδα καὶ ἐκτόκυκλο. Θὰ βάδιζαν στὴν ἀκρογιαλιὰ ὥς που νὰ διακρίνουν τὸ στόλο, καὶ τότε θὰ ἔστελναν μιὰ βάρκα νὰ ζητήσῃ βοήθεια καὶ πρὸ παντὸς μεταγωγικά.

Ὅλοι εἶχαν ἐπιδοκιμάσει αὐτὸ τὸ σχέδιο, ὅταν ξαφνικὰ βλέπουν νὰ πετιέται πάνω ἀπ' τοὺς βράχους μιὰ κόκκινη φωτοβολίδα. Ἔσκασε μὲ τὸν ἰδιαίτερο ἐκεῖνο κοῦφιο κρότο τῶν πυροτεχνημάτων κι' ἄφησε ἕνα ἀστραφτερὸ καταρράχτη ἀπὸ λαμπερὰ ρουμπίνια, ποὺ ἔσβυσαν πέφτοντας σιγὰ-σιγά.

Ὅλοι κοιτοῦσαν σαστισμένοι.

— Φωτοβολίδα κινδύνου! φιθύρισε ὁ κυβερνήτης Δασινύ.

— Ναί, πλοίαρχέ μου, εἶπε ὁ Ἐρρῖκος, ποὺ τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ ξαφνικὰ ἡ «Δάφνη» ποὺ τὴν εἶχε ἰδῇ νὰ περνᾷ μέσα στὴ θύελλα.

Καὶ μὲ λίγα λόγια τοὺς διηγήθηκε ἐκείνη τὴ σκηνή.

— Αὐτὸ εἶναι, πλοίαρχέ μου, εἶπε κι' ὁ κελευστὴς τιμονιέρης, ποὺ κι' αὐτὸς εἶχε διακρίνει τὸ πέρασμα τῆς «Δάφνης». Τὸ βρίκι ζητᾷ βοήθεια....

— Πρέπει νὰ βεβαιωθοῦμε! φώναξε ὁ Δασινύ. Θἆναι πολὺ κοντὰ στὴν ἀκτή, πίσω ἀπ' αὐτὴ-δὰ τὴν κορυφή. Ἀνθυπολοχαγὲ Καρδινιάκ, κάνετε μιὰ περίπολο, τεθῆτε ἐπὶ κεφαλῆς καὶ πηγαίνετε νὰ ἰδῆτε.

Σὲ πέντε λεπτά, ὁ Ἐρρῖκος, ὁ λοχίας Γκωλδὲ καὶ πέντε ἱππεῖς βάδιζαν πρὸς τὸ σημεῖο ὅπου εἶχε φανῆ ἡ φωτοβολίδα.

Οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ναῦτες κι' οἱ ὑπόλοιποι ἱππεῖς περίμεναν μ' ἀγωνία τὴν ἐπιστροφή τους.

Δὲν εἶχε περάσει καλὰ-καλὰ ἕνα τέταρτο, ὅταν ξαφνικά, μέσα στὴ σιγή, ἀκούστηκαν ἀμυδρὰ τουφεκιὲς ἀραιὲς πίσω ἀπ' τοὺς βράχους.

Καὶ σχεδὸν ἀμέσως εἶδαν καὶ τὶς στιγμιαῖες κοκκινωπὲς λάμψεις, ποὺ σβύνοντας ἄφιναν ἕνα μαῦρο καπνό, σὰ μαῦρο λοφίο.

Δίχως ἄλλο, τὸ πλήρωμα τῆς «Δάφνης» θἄχε πιαστῆ μὲ καμμιὰ ἀραβικὴ συμμορία.

Ὁ κυβερνήτης Δασινὺ στάθηκε ἀποφασιστικός.

— Δενεσσύ! εἶπε. Ὅλοι οἱ ἄνδρες νὰ σχηματίσουν μιὰ φάλαγγα. Κι' ἐμπρός!

Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη γοργά.

— Ἐμπρός! φώναξε ὁ Δασινὺ βγάζοντας τὸ σπαθί.

Ναῦτες καὶ ἱππεῖς ἔτρεξαν πίσω του. Ὅλοι ποθοῦσαν νὰ βοηθήσουν τοὺς ναυαγοὺς ποὺ θὰ κινδύνευαν. Μὰ ἀξαφνα ἕνας ἱππεὺς σωριάστηκε χάμω. Σύγκαιρα οἱ κλάδοι ἑνὸς θάμνου ἔσπασαν μ' ἕναν ξηρὸ κρότο.

— Τὴν πάθαμε! εἶπε ὁ Δενεσσύ.

Οἱ σφαῖρες ἐσφύριζαν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους, ὁ θάνατος πετοῦσε πάνω ἀπ' τὸ γαλλικὸ ἀπόσπασμα. Μέσ' ἀπ' τὶς δενδροσυστάδες ἔφθαναν λαρυγγόφωνες κραυγὲς Ἀράβων ἀνακατεμμένες μὲ γαλλικὲς φράσεις.

Ξεχώριζε ἡ φωνὴ τοῦ Καρδινιάκ ποὺ ἔδινε διαταγές:

— Ἀπο δῶ, παιδιά!.. Κρατηθῆτε καλά!..

— Ἐδῶ εἴμαστε!.. Φθάσαμε!.. Μὴν τὸ κουνᾶτε βῆμα!.. φώναξε ὁ Δενεσσύ.

Σὲ μιὰ στιγμὴ βρισκόνταν στὸ πεδίο τῆς συμπλοκῆς.

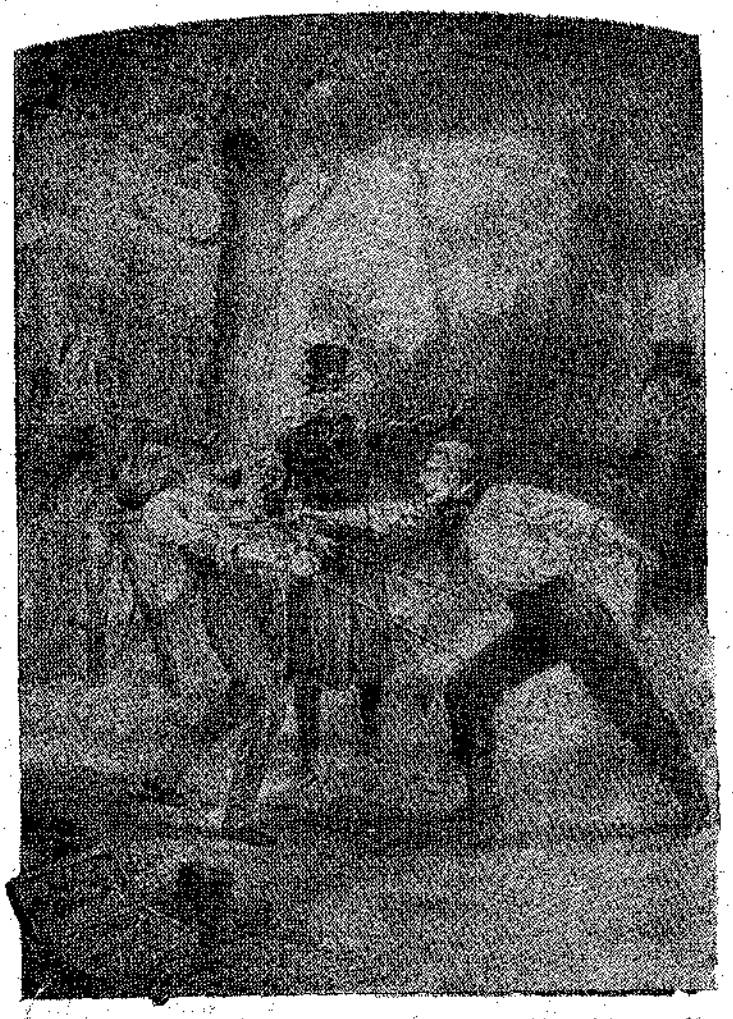

«Ἄφησε τὸν ἀντίπαλό του θανάσιμα πληγωμένο.» (Σελ. 17, στ. γ'.)

Κι' ἔφθασαν στὴν ὥρα!

Ἀπ' τοὺς ἑπτὰ ἄνδρες ποὖχαν ξεκινήσει, ἔμεναν μόνο τρεῖς: Ὁ Καρδινιάκ, ὁ Γκωλδὲ κι' ἕνας ἱππέας. Κι' ὁ τελευταῖος εἶχε μιὰ σπαθιὰ στὸ μέτωπο.

Τοὺς εἶχε περικυκλώσει μιὰ συμμορία Καβύλων, ἀραβικῆς φυλῆς, καὶ τώρα πολεμοῦσαν μόνο μὲ τὰ σπαθιὰ καὶ τὰ κοντάκια τῶν ὅπλων. Ὁ ἀγῶνας τους ἦταν θαυμαστὸς καὶ τραγικὸς συνάμα, γιατὶ γύρω τους τὰ πτώματα τῶν Ἀράβων ἀποτελοῦσαν ἀληθινὸ πρόχωμα.

Ἡ ἐνίσχυση ποὺ ἔφθασε, ἔφερε κάποια σύγχυση στοὺς ἰθαγενεῖς κι' οἱ τρεῖς γενναῖοι μπόρεσαν νὰ πάρουν ἀναπνοή. Μὰ σὲ λίγο ἄρχισαν πάλι τὴν ἐπίθεση ὁρμητικότεροι κι' οἱ ναυαγοὶ τῆς «Τύχης», λιγότεροι στὸν ἀριθμό, ἀναγκάστηκαν νὰ ὀπισθοχωρήσουν πρὸς τὶς βάρκες.

Ἦταν τρομερὴ αὐτὴ ἡ ὀπισθοχώρηση, γιατὶ εἶχαν σωθῆ τὰ πολεμοφόδια καὶ πολεμοῦσαν μόνο μὲ τὰ σπαθιὰ καὶ μὲ τὰ τσεκούρια ποὺ βρῆκαν στὶς βάρκες.

Οἱ ἰθαγενεῖς τοὺς εἶχαν περισφίξει ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, τὸ ἔδαφος τώρα ἦταν γυμνὸ ἀπὸ δένδρα καὶ θάμνους κι' ὁ ἀγῶνας ἦταν ἀπελπισμένος.

Τότε, μέσα στὶς ἄγριες κραυγὲς τῶν Ἀράβων καὶ στὶς πιστολιές, ὁ Δασινύ, διατηρῶντας ὅλη τὴν ψυχραιμία του, πῆρε μιὰ ξαφνικὴ ἀπόφαση.

— Παιδιά, εἶπε, ἡ τιμὴ τῶν ὅπλων ἐσώθη, ἂς κοιτάξουμε νὰ γλυτώσουν μερικοὶ ἀπὸ σᾶς.

Γύρισε στὸν Καρδινιάκ.

— Ἀνθυπολοχαγέ, διέταξε, μαζέψετε τοὺς ἄνδρες σας καὶ σεῖς Δενεσσύ, πάρτε εἴκοσι ἀπὸ τοὺς ναῦτες καὶ γρήγορα στὶς βάρκες... Ἐμπᾶτε καὶ ἀνοιχτῆτε γοργά!

— Ποτέ! φώναξε ὁ Καρδινιάκ.

Πολεμοῦσε ἀδιάκοπα, ἀνάμαλλος καὶ ξεσχισμένος. Τὸ σπαθί του ἦταν κατακόκκινο ὡς τὸ μανίκι καὶ τὸ χέρι του ματωμένο. Τὰ μάτια του σπιθηροβολοῦσαν, τὸ πρόσωπό του ἦταν μαυρισμένο ἀπ' τὴ μπαρούτη. Κι' εἶχε μιὰ ἡρωϊκὴ ὀμορφιὰ καθὼς ἦταν ἀπορροφημένος ἀπ' τὸν ἀγῶνα.!

Ὁ Δενεσσὺ ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος δὲν ἀπάντησε μιλιὰ στὴ διαταγὴ τοῦ κυβερνήτη, ἀλλὰ καὶ δὲν ἑτοιμάστηκε νὰ τὴν ἐκτελέσῃ.

Ὁ Δασινὺ χαμαγέλασε μέσα στὴν τραγικὴ ἐκείνη στιγμή,

— Τὶ παληκάρια! ψιθύρισε.

Πολεμῶντας ὁλοένα, μὰ καὶ ὀποχωρῶντας, πλησίαζαν τὴν ἀκροθαλασσιὰ κι' οἱ βάρκες δὲν ἀπεῖχαν παρὰ τριάντα μέτρα.

— Δενεσσύ, φώναξε ὁ κυβερνήτης, στὶς βάρκες! Σᾶς διατάσσω!

— Κύριε πλοίαρχε, ἀπάντησε ὁ Δενεσσύ, εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ δὲν ὑπακούω στὶς διαταγές σας, — μὰ κι' ἡ τελευταία. Μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ φύγω.

— Σεῖς, Καρδινιάκ!

Ἄλλα ὁ Καρδινιὰκ δὲν ἦταν κοντά του. Μάζεψε ὅσους ἄνδρες τοῦ ἀπόμειναν, ὅρμησε πάνω στοὺς Ἄραβες καὶ τοὺς πῆγε καμμιὰ ἑκατοστὴ μέτρα πίσω.

Ἔτσι τοὺς ἔμειναν μερικὰ λεπτὰ τῆς ὥρας ἀκόμα.

Ὁ κυβερνήτης διάλεξε τοὺς ἄνδρες ποὺ θἄμπαιναν στὶς βάρκες. Τοὺς ἤξερε ὅλους σὰν παιδιά του, γιατὶ κυβερνοῦσε τὴν «Τύχη» τέσσερα χρόνια τώρα.

— Σύ, Ριμπιέρ, ἔχεις δυὸ παιδιά. Σύ, Τεβενέκ, εἶσαι παντρεμμένος. Καὶ σύ, Νοέλ, εἶσαι μοναχογιὸς κι' ἔχεις γριὰ μητέρα... Ἐμπρός, σᾶς διατάσσω: Στὶς βάρκες!

Ἐκεῖνοι ἀμίλητοι δίσταζαν.

—Σᾶς διατάσσω, εἶπα! Ὀφείλετε νὰ ὑπακούσετε!

Κι' ἡ φωνή του θύμιζε τὰ προστάγματα ποὺ ἔδινε στὶς κρίσιμες στιγμές.

Ὕστερα γύρισε σ' ἕνα γέρο τιμονιέρη ποὺ θἄφευγε κι' αὐτός:

— Ὁ στόλος θἄναι ἀπὸ κεῖ! (κι' ἔδειξε βορειοδυτικά.) Κυβέρνησε ὡς ἐκεῖ κι' ὅταν φθάσῃς, διηγήσου στὸ ναύαρχο τὶ ἔτρεξε.

Δὲν πρόφθασε νὰ πῇ περισσότερα.

Τριανταπέντε ἄνδρες εἶχαν μπῆ στὶς βάρκες καὶ ξεκινοῦσαν. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Ἄραβες, βλέποντας νὰ τοὺς φεύγῃ ἡ λεία τους, ἐξόρμησαν μὲ λύσσα καί, παρασύροντας τὸν Καρδινιὰκ μὲ τοὺς λίγους στρατιῶτες του, ἔτρεχαν πρὸς τὴν ἀκρογιαλιά.

Σὲ λίγα λεπτὰ οἱ ἡρωϊκοὶ Γάλλοι βρισκόνταν περικυκλωμένοι ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς. Εἴκοσι χέρια ὅρμησαν πάνω στὸν καθένα τους καὶ τοὺς ἔδεσαν μὲ λουριά, μὲ ζῶνες καὶ σχοινιὰ ἀπὸ τρῖχες καμήλας.

Ὁ Καρδινιάκ, ποὺ ἦταν ἀτίθασσος σὰν πληγωμένο λεοντάρι, τυλίχτηκε ξαφνικὰ μέσα σ' ἕνα μπουρνοῦζι ποὺ τοὔρριξαν...

Καὶ σὲ λίγο, στὴν ἀκρογιαλιά, ποὺ τὴν ἐφώτιζαν τώρα οἱ πρῶτες λάμψεις τῆς αὐγῆς, ὅσοι ἀπ' τοὺς ἡρωϊκοὺς στρατιῶτες εἶχαν ἐπιζήσει, ἦταν ξαπλωμένοι στὴ γραμμή, δεμένοι, φιμωμένοι, ἐνῷ οἱ Καβύλοι ἐξεδήλωναν μὲ θόρυβο τὴ χαρὰ γιὰ τὸ θρίαμβό τους σὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατάληπτη, ποὺ τὴ συνόδευαν μὲ παράξενες χειρονομίες.

Ὁ ὑποπλοίαρχος Δασινύ, ὁ Δενεσσύ, ὁ Καρδινιὰκ καὶ τριανταδύο ναῦτες καὶ στρατιῶτες ποὺ εἶχαν ἐπιζήσει, ἦταν αἰχμάλωτοι τῶν Ἀράβων!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Μέσα στὸν Καμπά!

Οἱ Γάλλοι νεκροὶ εἶχαν μείνει στὸν τόπο τῆς συμπλοκῆς. Μερικοὶ ἀγριάνθρωποι Ἄραβες τοὺς ἔκοψαν τὰ κεφάλια μὲ ἀπίστευτη ἀπάθεια. Ὁ Ἑρρῖκος ἔκλεισε τὰ μάτια σὰ νἄθελε νὰ λιγοθυμήσῃ. Τώρα ποὺ ἡ ἔξαψη τῆς μάχης εἶχε πάψει, ξυπνοῦσε μέσα του ὅλη ἡ τρυφερότητα ποὺ εἶχε κληρονομήσει ἀπ' τὴ μητέρα του, τὴ γλυκειὰ Λιζούλα.

Ὕστερα μάζεψαν τὰ κεφάλια κι' ἕνας μαῦρος, ἁπλὰ ντυμένος, τἄβαλε μέσα σὲ πέτσινους σάκκους ποὺ εἶχαν φέρει γυναῖκες ἰθαγενεῖς, μὲ τὰ πρόσωπα σκεπασμένα μὲ ἄσπρα κ α ΐ κ.

Αὐτὲς μάλιστα πλησίασαν μὲ περιέργεια τοὺς αἰχμαλώτους καὶ καθὼς κοίταζαν, ἡ μιὰ ἀπ' αὐτές, πῆρε ἀπ' τὸ κεφάλι της μιὰ μακριὰ βελόνα ἀσημένια καὶ τὴν ἔμπηξε πάνω ἀπ' τὸ γόνατο τοῦ Γκωλδέ. Ἐκεῖνος, μ' ὅλο τὸ φίλτρο ποὺ φοροῦσε, ἄφησε μιὰ φωνὴ ἀπ' τὸν πόνο ποὺ ἔνιωσε.

Οἱ γυναῖκες ἔσκασαν στὰ γέλια καὶ κάτι εἶπαν δυνατὰ μεταξύ τους.

Μὰ ξαφνικὰ σώπασαν καὶ χάθηκαν τρεχάτες. Εἶχε φανῆ ἕνας Ἀλγερινὸς μὲ γκρίζα γενειάδα, ἔξυπνο πρόσωπο, ψηλὸς καὶ γεμάτος. Φοροῦσε ρούχα μπλὲ μ' ἀσημένια σειρήτια καὶ στὸ χέρι κρατοῦσε μαστίγιο μὲ πέτσινα λουριά.

Μὲ μιὰ μόνο χειρονομία του εἶχε διαλύσει τὴ συνάθροιση.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΑΝΝΑ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΤΗΣ

[Σ υ ν έ χ ε ι α]

Ἤσουν μικρὸ κι' ὅμως πολλά,
παιδί μου, λαχταροῦσες·
πόθοι μεγάλοι σοῦκαιγαν
τ' ἀσθενικά σου στῆθη·
σὰ νὰ μὴ σοῦφτανε ἡ ζωὴ
τοῦ κόσμου αὐτοῦ ποῦ ζοῦσες,
καὶ σὲ μιὰν ἄλλη πιὸ τρανὴ
τὸ πνεῦμα σου ξεχύθη.

Σὰν τὶ νὰ σὲ βασάνιζε
καὶ τὶ νὰ νοσταλγοῦσες,
πόλεγες τὴ ζωὴν αὐτή,
παιδί μου, παραμύθι;
Μὲ τὰ φτερὰ τ' ὀνείρου σου
ποῦ τάχα νὰ πετοῦσες;
Τοῦ κόσμου αὐτοῦ τοῦ ψεύτικου,
ποῦ νἄβρισκες τὴ λήθη;

Μονάχο πάντα σ' ἔβλεπα,
βουβό, συλλογισμένο
κι' ὄντας στὴ φύσην ἔπεφτε
τὸ θαμπερὸ τὸ δεῖλι,
στὴ χώρα εἶχες τοῦ ὀνείρου σου
τὸ βλέμμα βυθισμένο.

Γιὰ πιὸ τρανότερη ζωή,
παιδί μου, γεννημένο,
μᾶς πέταξες, μ' ἕνα χλωμὸ
χαμόγελο στὰ χείλη,
σὰ νἄξερες πὼς μόνο Ἐκεῖ
θὰ ζῆς εὐτυχισμένο!..

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΤΡΙΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

(Τὴν ἑπομένη ὡραία, ἐνδιαφέρουσα καὶ διδακτικὴ ἐπιστολὴ ἔστειλε στὸν κ. Φαΐδωνα ὁ κ. Ι. Χ. Δραγάτσης. Τὴ δημοσιεύω στὴ γλῶσσα ποὺ εἶναι γραμμένη, χωρὶς νὰ τὴν ἀλλάξω καθόλου, κατ' ἐξαίρεση κι' ἀπὸ σεβασμὸ στὸ σοφό μου φίλο κι' ἕνα ἀπὸ τοὺς πιὸ παλιούς μου συνεργάτες, ποὺ μοῦ χαρίζει ἀκόμα ὅλη τοῦ τὴν ἀγάπη, τὴν ὑποστήριξη καὶ τὴν πολύτιμη συνεργασία του.—*Σ. τ. Διαπλ.*).

Φίλε κύριε Φαῖδον,

Δὲν ἐλησμόνησα τὴν ὑπόσχεσίν μου. Σᾶς εἶχον γράψῃ, ὅτι θὰ σᾶς ἔγραφον, πῶς καὶ πότε ἔτυχε νὰ ἴδω κι' ἐγώ, ὄχι ἕν, ὅπως ὑμεῖς, ἀλλὰ τρία συγχρόνως φαντάσματα... Ἐδράδυνα νὰ τὸ πράξω ἕνεκα πληθώρας ἐργασίας. Τὸ πράττω ὅμως σήμερον, ἀφ' οὗ σᾶς εὐχαριστήσω, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ Διδώ, διὰ τὰ τόσα καλὰ λόγια τὰ ὁποῖα ἐγράψατε περὶ ἡμῶν εἰς τὴν καλὴν φίλην μας τὴν «Διάπλασιν», τὰ ὁποῖα τόσα πολλὰ πράγματα μοῦ ἔφεραν εἰς τὴν μνήμην, καὶ ἀφ' οὗ ἀκόμη σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν **ἐξαιρετικῶς** δι' ὑμᾶς τόσον δικαίαν ἀπονομὴν τοῦ Ἀριστείου τῶν Γραμμάτων.

. . . . . .

Εἶδον λοιπὸν καὶ ἐγὼ τρία φαντάσματα, ὄχι ὅμως μετὰ κύκλον σελήνης, περὶ οὗ ὁ λαὸς λέγει:

«Τοῦ ἥλιου κύκλος ἄνεμος
Τοῦ φεγγαριοῦ χειμῶνας»

Καὶ ὄχι ὅπως ἐδημοσιεύθη:

«Ἡλίου κύκλος ἄνεμος
Καὶ φεγγαριοῦ χειμῶνας».

Ἤμην τὸ τρίτον ἔτος φοιτητὴς τοῦ Πανεπιστημίου ἀκόμη, κατὰ τὸ ἔτος 1872, ὅτε μετέβην εἰς τὴν πατρίδα μου Σίφνον, ἣν δὲν εἶχον ἐπισκεφθῆ ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1862, ὅτε ἀνεχωρήσαμεν ἐκεῖθεν οἰκογενειακῶς ἐλθόντες εἰς τὰς Ἀθήνας. Μεταβὰς ἐκεῖ εἰς ἡλικίαν πως ὥριμον πλέον, ἐπεθύμησα νὰ ἐπισκεφθῶ πάσας τὰς τοποθεσίας αὐτῆς καὶ ἰδίως τὰς ἐχούσας διαφέρον ἀρχαιολογικὸν ἢ σχετιζόμενον πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου. Μεταξὺ τούτων μία ἐκίνησε περισσότερον τὴν ἐπιθυμίαν μου ταύτην, διότι ἐγνώριζον ὅτι μέχρις ἐκείνου τοῦ χρόνου, ὅπως καὶ μέχρι σήμερον, οὐδεὶς ξένος ἔγραψέ τι περὶ αὐτῆς ἢ ἐπεσκέφθη αὐτὴν ὅλως. Εἶνε ἡ παναρχαία Ἀκρόπολις τοῦ Ἁγ. Νικήτα πρὸς τὸ Β. Ἀ. τῆς νήσου, σώζουσα ἀρκετὰ λείψανα. Ἐν Σίφνῳ τότε παρέμενε καὶ νέος τις τῆς ἡλικίας μου Θ. Μαζαρός, Σίφνιος καὶ αὐτός, ὁ ὁποῖος μὲ παρηκολούθει εἰς τὰς ἀνὰ τὴν νῆσον ἐκδρομάς. Ἀπεφασίσαμεν λοιπὸν νὰ μεταβῶμεν ὁμοῦ εἰς τὸν ἅγιον Νικήταν, ἑτοιμασθέντες διὰ τρίωρον ἀπὸ τοῦ χωρίου μου, τῶν Ἐξαμπέλων, πεζοπορίαν καὶ ὁρίσαντες ὥραν ἐκκινήσεως τὴν δευτέραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὸ ἐγγὺς χωρίον του, τὴν Καταβατήν, νὰ μὲ ἐξυπνίσῃ. Ἐκεῖνος, σπεύδων νὰ ἐκτελέσῃ τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν, ἔρχεται δύο ὥρας πρωτήτερα, περὶ τὰ μεσονύκτιον καὶ ἀφ' οὗ ἐκάμαμεν τὸν σταυρόν μας, ἐξεκινήσαμεν. Διήλθομεν ὑπὸ βαθύτατον σκότος, μόλις ὀλίγον ἐλαφρωνόμενον ἀπὸ ἀδύνατον ἀστροφεγγιάν, τῆς Ἀράδαις, θέσιν ἔνθα οἱ μῦλοι τοῦ χωρίου μας, κατέβημεν εἰς τὸ Σταυρὶ καὶ ἐκεῖθεν ἐφθάσαμεν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ποταμοῦ τῶν Καμαρῶν. Εἴχομεν προχωρήσῃ ἀρκετά, ὅτε, ἐν ᾧ περιεπατοῦμεν ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ χειμάρρου μεταξὺ ροδοδαφνῶν καὶ λίγων, μέσα εἰς τὸ σκότος τὸ ἐπιτεινόμενον ἀπὸ τὰ πλάγια τῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἐμπρὸς πρανῶν μερῶν τῶν ὀρέων τῆς νήσου, βλέπομεν εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν τρία κινούμενα λευκάζοντα σώματα μετὰ ἐξωγκωμένης λευκῆς κεφαλῆς, τὰ ὁποῖα ἔσπευδον πρὸς τὰ ἐμπρὸς εὐθὺς ὡς ἠσθάνθησαν ὅτι ἠκολουθοῦμεν ὀπισθεν. Εἰς στροφὴν τινα τοῦ χειμάρρου ἐξηφανίσθησαν, ἔπειτα πάλιν ἀνεφάνησαν μέχρις οὗ, ὅτε ἔφθασαν εἰς θέσιν καλουμένην «Πηγή» ὅπου τὸ περιβόλι τοῦ Φράγκου, καὶ πάλιν ἐξηφανίσθησαν, ἐντελῶς πλέον, μέσα εἰς τὸ παχύτατον σκότος. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἡμεῖς σταυροκοπηθέντες ἐβράδυναμεν τὸ βῆμα, εἶχε δὲ ἡμᾶς ὄντως τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ ἐσκεπτόμεθα νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω, ἀναβάλλοντες τὴν ἐκδρομήν.

Ὅτε ὅμως ἐπείσθημεν, ὅτι τὰ φαντάσματα, (τὰ *δουγιατά*, ὅπως λέγονται ἐν Σίφνῳ ἀπὸ τοῦ δειλιῶ,) ἐξηφανίσθησαν, ἀνελάβομεν θάρρος καὶ ἠρνίσαμεν νὰ προχωρῶμεν. Δὲν εἴχομεν ὅμως πολὺ προβῆ, ὅτε ἀπὸ τοῦ ἀρκετὰ βαθέος ἀνοίγματος τῆς θύρας τοῦ κήπου τοῦ Φράγκου, ἠκούσαμεν προσευχὴν μὲ τρέμουσαν φωνήν: «Θεοτόκε Παρθένε, χαῖρε κεχαριτωμένη...» Εἰς τὰς ἀρχὰς ἐτρομάξαμεν, ἔπειτα ὅμως γνωρίσαντες τὴν ἀπάτην μας, ἐγελάσαμεν ὄχι ὀλίγον. Τὰ τρία φαντάσματα ἦσαν τρεῖς χωρικαὶ τῆς νήσου, αἱ ὁποῖαι ἔσπευδον μὲ τὰ πανέρια τῶν ἐνδυμάτων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἵνα καταλάβωσι θέσιν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὸ ἔργον τῆς πλύσεως. Ὅπως ἡμεῖς ἐξελάβομεν αὐτὰς ὡς φαντάσματα, καὶ ἐκεῖναι τὸ αὐτὸ ἔπαθον βλέπουσαι ἡμᾶς μὲ τὰς καλοκαιρινὰς λευκὰς ἐνδυμασίας μακρόθεν μέσα εἰς τὸ σκότος· καὶ διὰ τοῦτο ὅσον ἐσπεύδομεν ἡμεῖς, τόσον ἔτρεχον καὶ ἐκεῖναι, μέχρις οὗ εὗρον καταφύγιον τὴν θύραν τοῦ περιβολίου τοῦ Φράγκου.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία τῶν τριῶν φαντασμάτων, τὰ ὁποῖα ηὐτύχησα νὰ ἴδω εἰς τὴν ζωήν μου ἕως τώρα. Οἱ ἀναγνῶσται οἱ μικροὶ τῆς «Διαπλάσεως», ἀλλὰ καὶ οἱ μεγάλοι, (διότι γνωρίζω καὶ μεγάλους τερπομένους μὲ αὐτήν, ἀκόμη καὶ μὲ τὰ «*Ἀναγνώσματα διὰ πολὺ μικρὰ παιδία*»,) ἂς προσθέσωσι τὰ τρία φαντάσματα τοῦ χειμάρρου τῆς Σίφνου εἰς τὸ ἰδικόν σας τῆς ὁδοῦ Ἀραχώβης καὶ θὰ ἔχωσι σαφῆ ἰδέαν τοῦ κατὰ πόσον πρέπει νὰ πιστεύωσιν εἰς τὰ πλάσματα ταῦτα τῆς φαντασίας.

* * *

Ἐν τέλει καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν προαναγγελίαν τοῦ καιροῦ ὑπὸ σημείων διαφόρων καὶ παρατηρήσεων τοῦ λαοῦ, σημειῶ καὶ τὰ ἑξῆς: Ἀσφαλέστατον τεκμήριον βροχῆς ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἔχομεν τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ. Ὅταν ἔχῃ κουκούλαν ὁ Ὑμηττός, ἤτοι ὅταν ἀποκρύπτηται ἡ κορυφή του καὶ καλύπτηται ὑπὸ νεφῶν εἰς ἀρκετὴν ἔκτασιν, ἀσφαλῶς ἔχομεν βροχήν. Ὁμοίως ἐν Σίφνῳ περὶ τῶν πρώτων κακοκαιριῶν τοῦ χειμῶνος λέγομεν:

«Ἂν τ' ἀπ Φιλίππου λείπω
τ' Ἅγια τῶν Ἁγιῶ δὲ λείπω'
Καὶ τ' ἀπ Νικολοβάρβαρα
ἢ βρέχει ἢ χιονίζει».

Ἤτοι ἂν τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Φιλίππου (14 Νοεμβρίου) δὲν γείνῃ κακοκαιρία, βεβαίως θὰ γείνῃ τ' Ἅγια τῶν Ἁγιῶ, ἤτοι τῶν Εἰσοδίων (21 Νοεμβρίου), ὅπως ἐφέτος, ὅτε εἴχομεν τὴν σφοδροτάτην βροχὴν κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Εἰσοδίων.

Καὶ οἱ παλαιοὶ εἶχον τοιαύτας παρατηρήσεις προγνωστικὰς τοῦ καιροῦ. Ὁ Αἰλιανὸς πολλὰς τοιαύτας μᾶς παρέδωκεν, ὡς π. χ. ὅταν ἀχόρταγα τρώγωσιν οἱ βόες καὶ πέραν τοῦ συνήθους, δηλοῦσι χειμῶνα· ὅταν ὁ βοῦς βοᾷ καὶ ὀσφραίνηται, θὰ βρέξῃ χωρὶς ἄλλο· ὅταν τὰ πρόβατα κτυπῶσι διὰ τῶν ὁπλῶν αὐτῶν τὴν γῆν, προαναγγέλλεται κακοκαιρία. Ἀποδίδει δὲ μαντικὴν δύναμιν καὶ εἰς ζῶα· οἱ μύες π. χ. λέγει ὅτι προαισθάνονται καταπληκτικῶς τὴν πτῶσιν σεσαθρωμένων οἰκιῶν καὶ τρέπονται εἰς φυγὴν πολὺ πρὸ τῆς πτώσεως. Ἐκτελοῦσιν ἔργον μηχανικῶν διὰ τὰ ἑτοιμόρροπα.

. . . . . .

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11ῃ Δεκεμβρίου 1923.

Πρόθυμος
ΙΑΚ. Χ. ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

ΡΗΤΑ

26.

Πέτρινα χείλη πηγαδιοῦ,
Αὐλακωμένα ἀπ' τὸ σχοινί
Ποὺ βγάζει κάδους μὲ νερό,
Νὰ μάθῃ, δεῖχ' τα τοῦ παιδιοῦ,
Τὶ κατοροῦνει μὲ καιρὸ
Ἐπιμονὴ κι' ὑπομονή.

27.

Καὶ μονάχος σου ὅταν τρῶς,
Τρῶε σὰ νἄταν κι' ἄλλοι ἐμπρός,
Πῶς θὰ πιάσῃς νὰ σὲ βλέπουν
Κάθε τὶ καὶ πῶς θὰ φᾶς...
Ἔτσι μόνον ἀποκτᾶς
Τοὺς καλοὺς τρόπους ποὺ πρέπουν.

CHEF

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΑΗΘΕΝ ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΡΕΠΕΙ νὰ σᾶς πῶ ἀκόμα μερικά, γιὰ νὰ σᾶς ἐξηγήσω κάπως καλύτερα τὴν ἰδέα τῆς προηγουμένης Ἐπιστολῆς μου. Σᾶς εἶπα ἐκεῖ, ὅτι ἡ Ἐπιστήμη οὔτε πλησιάζει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὕπαρξη *πνευμάτων*, οὐρανίων νὰ ποῦμε, ποὺ κατεβαίνουν στὴ γῆ κι' ἐπικοινωνοῦν μαζί μας· οὔτε, κατὰ τὴ γνώμη μου, θὰ τὸ ἀποδείξῃ ποτέ. Ἐπρόσθεσα ὅμως πὼς αὐτὸ δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ πιστεύουμε ὅτι ὑπάρχουν πνεύματα, ὅτι ζοῦν οἱ ψυχὲς τῶν νεκρῶν τῆς γῆς κάπου ἀλλοῦ, ὅτι ὑπάρχει κι' ἕνας ἄλλος κόσμος, καλύτερος, ποὺ τὴ μυστική του θύρα μᾶς τὴν ἀνοίγει ὁ θάνατος. Καὶ γιατὶ δὲν μᾶς κλονίζει αὐτὴ τὴν πίστη ἡ ἀνεπάρκεια κι' ἡ ἀδυναμία τῆς Ἐπιστήμης, μὲ ἄλλους λόγους τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπινων αἰσθήσεων; Γιατὶ ἐκεῖνα τὰ ξέρουμε καὶ τὰ πιστεύουμε ἀπὸ τὴ Θρησκεία. Κι' ἡ Θρησκεία δὲν εἶναι ***Ἐπιστήμη***, εἶναι ***Ἀποκάλυψη***.

Καταλαβαίνετε τὴ μεγάλη αὐτὴ διαφορά; Ἡ ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ π. χ. δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδειχτῇ πειραματικῶς στὰ Χημικά, Φυσικὰ ἢ Ἰατρικὰ ἐργαστήρια. Πιστεύουμε ὅμως ἀκράδαντα πὼς ὑπάρχει Θεός, γιατὶ κάτι, πολὺ δυνατό, μᾶς τὸ λέει μέσα μας· καὶ γιατὶ ἄλλοι ἄνθρωποι, ποὺ τὸ κάτι αὐτὸ τὸ αἰστάνθηκαν πολὺ δυνατότερ' ἀπὸ μᾶς, μεγάλοι ἄνθρωποι, φωτισμένοι, θεόπνευστοι, μᾶς τὸ εἶπαν. Ἔτσι πιστεύουμε καὶ στὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς μας, καὶ στὴν ὕπαρξη τοῦ ἄλλου κόσμου, ὅπου θὰ ζήσῃ αἰώνια αὐτὴ ἡ ψυχή.

Ἡ Ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀποδείξῃ, ναί. Μᾶς φτάνει ὅμως ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδείξῃ καὶ τὸ ἐναντίο. Μᾶς φτάνει ποὺ λέει: «δὲν ξέρω, δὲν εἶναι δική μου δουλειά». Γιατὶ αὐτὸ λέει ἡ ἀληθινὴ Ἐπιστήμη: «Ἀγνοοῦμεν καὶ ἀγνοήσομεν». Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι δικός της λογαριασμός. Τὸν παραδέχεται σιωπηλὰ σὰν τὸ Πρῶτο Αἴτιο τῶν ὄντων καὶ τῶν φαινομένων κι' ἐξετάζει μόνο τὰ ὄντα καὶ τὰ φαινόμενα ποὺ ὑποπίπτουν στὴν ἀντίληψη, στὴν αἴσθηση. Μὰ ὁ Θεὸς δὲν εἶναι οὔτε ἀπ' αὐτὰ τὰ ὄντα, οὔτε ἀπ' αὐτὰ τὰ φαινόμενα. Δὲν εἶναι ἀκόμα οὔτε ἀπὸ τὶς δυνάμεις ποὺ ἀνακαλύπτει ἡ Ἐπιστήμη: δὲν εἶναι οὔτε ἠλεκτρισμός, οὔτε μαγνητισμός, οὔτε ἠλεκτρομαγνητισμός...

Γι' αὐτὸ σᾶς εἶπα πὼς καὶ τὰ «ψυχοφυσικὰ φαινόμενα» ποὺ ἐξετάζει σήμερα ἡ Ἐπιστήμη, οὔτε αὐτὰ δὲν θὰποδείξουν τίποτ' ἀπὸ τὰ μεγάλα μυστήρια τοῦ Θεοῦ, τῆς Ψυχῆς καὶ τοῦ Ἄλλου Κόσμου. Καὶ νὰ ποὺ ἡ Ἐπιστήμη, γιὰ νὰ τὰ ἐξηγήσῃ, ταποδίδει σὲ μιὰ νέα δύναμη, ἄγνωστη ἀκόμη, ἀνεξερεύνητη. Θὰ τὴν γνωρίσῃ, θὰ τὴν ἐξερευνήσῃ καί...θὰ τελειώσῃ. Μαζὶ μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸ καὶ τὶς ἄλλες, θάχουμε τότε καὶ τὴν καινούργια αὐτὴ δύναμη, τὴν καινούργια αὐτὴ λέξη. Θὰ λέμε π. χ. ***δυναμισμός***, καὶ θὰ ἡσυχάζουμε, ὅπως ὅταν λέμε ***ἠλεκτρισμός***. Καὶ πάλι θὰ προσθέτουμε: «Ὅλ' αὐτὰ τἄκανε ὁ Θεός».

Γιατὶ ὁ Θεὸς παντοῦ καὶ πάντα εἶναι παρών. Σ' ὅλα γενικῶς τὰ φαινόμενα, ποὺ κανένα δὲν ἐξηγεῖται χωρὶς Αὐτὸν ὡς τὸ τέλος. Π. χ. ποιὸς κάνει τὴν ἀστραπή; ὁ ἠλεκτρισμὸς τῆς ἀτμοσφαίρας. Ποιὸς κάνει τὸν ἠλεκτρισμό; ὁ Θεός. Ποιὸς κάνει τὸ ***δισυπόστατο***, τὸ διχασμὸ μερικῶν ἀνθρώπων; Ἡ ἄγνωστη ἀκόμα δύναμη ποὺ ἔχουν μέσα τους, ὁ δυναμισμός. Ποιὸς κάνει τὸν δυναμισμό; ὁ Θεός. Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν εἶναι, ὅτι, ὅσο ἀποδείχνει τὸ Θεὸ ὁ ἠλεκτρισμός, τόσο Τὸν ἀποδείχνει κι' ὁ δυναμισμὸς μὲ τὰ «ψυχοφυσικὰ» φαινόμενα. Ὅλα Τὸν ἀποδείχνουν, ἀφοῦ ὅλα, στὸ τέλος, ἀνάγονται σ' Αὐτόν. Πειραματικῶς ὅμως δὲν Τὸν ἀποδείχνει τίποτα, οὔτε θὰ Τὸν ἀποδείξῃ ποτέ. Ἐπίσης τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, τὸν ἄλλον κόσμο κι' ὅσα ἄλλα ξέρουμε καὶ πιστεύουμε ἀπὸ τὴ Θρησκεία, ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψη.

Ἂν πραγματικῶς κατέβαινε μιὰ ψυχὴ ἀπ' τὸν ἄλλον κόσμο στὴ γῆ κι' ἐπικοινωνοῦσε μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἂν δηλαδὴ εἴχαμε ***φαινόμενα*** ποὺ μόνο μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἐξηγοῦνται, μάλιστα, ἡ Ἐπιστήμη θὰ μποροῦσε νὰ ἀποδείξῃ. Ἀλλὰ τὰ λεγόμενα «ψυχοφυσικὰ» δὲν εἶναι τέτοια! Παράγονται ἀπὸ δυνάμεις ποὺ τὶς ἔχει ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζῇ στὴ γῆ, χωρὶς νὰ ἔρχεται σὲ καμμιὰ ἐπικοινωνία μὲ ψυχὲς ποὺ ζοῦν ἀλλοῦ. Ἡ τηλεπάθεια, τὸ προαίσθημα, τὸ προφητικὸ ὄνειρο, — ἕνα εἶδος προαισθήματος, — οἱ ὀπτασίες καὶ καθεξῆς, σὲ τέτοιες γῆϊνες κι' ἀνθρώπινες δυνάμεις χρωστοῦνται. Κι' ὄχι μόνο ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ζῶα ἔχουν τὶς ἴδιες δυνάμεις, π: χ: νὰ προαισθάνονται κάτι τὶ ποὺ μετὰ πολλὲς ὧρες θὰ συμβῇ, ἢ ποὺ συνέβη μακρυά. Φαντάζεσθε σεῖς πὼς ἕνας σκύλος ποὺ προαισθάνεται ἕνα σεισμὸ μιὰ ὥρα πρωτύτερα καὶ οὐρλιάζει, προειδοποιεῖται ἀπὸ τὴν ψυχὴ ἄλλου σκύλου νεκροῦ;

Καὶ τὸ ***ἐκτόπλασμα*** ἀκόμα μιὰ φυσικὴ δύναμη τὸ κάνει. Μᾶς ἐκπλήττει ποὺ τἀκοῦμε καὶ μᾶς κάνει νὰ φανταζόμαστε ὑπερφυσικά, γιατὶ εἶναι σπάνιο. Εἶναι ὅμως περισσότερο τάχα ἐκπληκτικὸ ἀπὸ τόσα ἄλλα φαινόμενα, ποὺ δὲν μᾶς κάνουν καμμιὰ ἐντύπωση, ἐπειδὴ τἄχουμε συνηθίσει; Μικρὸ τἄχετε, π: χ: νὰ φυτεύετε ἕνα μικρὸ σπόρο στὴ γῆ καὶ σὲ λίγο νἄχετε κεῖ ἕνα δένδρο μεγάλο μὲ λουλούδια, μὲ καρποὺς καὶ μὲ χίλιους σπόρους σὰν ἐκεῖνον ποὺ φυτέψατε; Γιὰ φαντασθῆτε μιὰ στιγμὴ τὶ θαῦμα, τὶ ὑπερφυσικὸ θὰ σᾶς φαινόταν, ἂν τὸ βλέπατε, ἂν τἀκούγατε πρώτη φορά, καὶ πόσα ***πνεύματα*** θὰ φανταζόσαστε πὼς ἐνέργησαν γιὰ νὰ τὸ κάμουν! Κι' ὅμως ἔγινε ἀπλούστατα ἀπὸ τὶς δυνάμεις ποὺ εἶχε μέσα του ἐκεῖνος ὁ σπόρος. Ὅπως καὶ τὸ ***ἐκτόπλασμα***, τὸ καταπληκτικό, ἔγινε ἀπὸ μιὰ δύναμη ποὺ εἶχε μέσα του τὸ ***μέντιουμ***, χωρὶς νὰ συνεργήσῃ κανένα πνεῦμα.

Κι' ἕν' ἄλλο ἀκόμα: Ξέρετε γιὰ ποιὸ λόγο τὰ φαινόμενα αὐτά, τὰ ψυχοφυσικά, δὲν εἶναι τόσο συνειθισμένα; Γιατὶ εἶναι φαινόμενα ***παθολογικά***. Γιατὶ γιὰ νὰ παραχθοῦν, χρειάζεται πάντα σχεδὸν ἕνα ***μέντιουμ***, δηλαδὴ ἕνας ἄνθρωπος ὑστερικός, ἄρρωστος. Ὁ ὑγιής, ὁ φυσιολογικός, δὲν παρουσιάζει τέτοια φαινόμενα. Οὔτε πολλὰ προαισθήματα ἔχει, οὔτε πολλὰ προφητικὰ ὄνειρα βλέπει. Θἄταν λοιπὸν λογικὸ νὰ φαντασθοῦμε, ὅτι οἱ ψυχές, ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, μόνο μὲ τέτοιους ἀρρώστους ἐπικοινωνοῦν; Τὶ νὰ σᾶς πῶ! Ἂν ὑπῆρχε τέτοια ἐπικοινωνία, ἐμένα μοῦ φαίνεται πὼς θὰ γινόταν μὲ ὅλους. Κι' ἂν ἡ ψυχὴ τοῦ πατέρα μου, ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, μποροῦσε νὰ μοῦ μιλήσῃ, νὰ μοῦ φανερώσῃ κάτι, νὰ μοῦ δώσῃ μιὰ συμβουλή, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τὄκανε ἀπευθείας, χωρὶς ἐγὼ νὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ προστρέξω σ' ἕνα ***μέντιουμ***.

Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι τὸ μικρότερο ἐπιχείρημα. Γιατὶ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ, πὼς αὐτοὶ οἱ ἄρρωστοι, οἱ ὑστερικοί, ποὺ ὑπνωτίζονται, ποὺ αὐθυποβάλλονται, ποὺ ἔρχονται σ' ἔκσταση, ποὺ πέφτουν σὲ ἀναισθησία νεκροῦ καὶ πάλι ζωντανεύουν, σὰν τοὺς φακίρηδες, αὐτοὶ εἶναι τελειότεροι ἄνθρωποι ψυχικῶς κι' αὐτοὶ μόνο μποροῦν νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ ψυχὲς καὶ πνεύματα ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο. Μὰ τὸ ζήτημα εἶναι ποὺ δὲν εἶναι! Γιατὶ ὅσα κάνουν, ὅσα λένε, ἐξηγοῦνται ἐξαίρετα μὲ τὴν ὑπόθεση μιᾶς δύναμης ποὺ τὴν ἔχουν μέσα τους, ἢ μιᾶς δύναμης ποὺ τὴν ἔχουν ἄλλοι ἄνθρωποι, καὶ μ' αὐτοὺς μποροῦν νἀνταποκρίνουνται. Ὅπως π. χ. στὴν τηλεπάθεια, ποὺ ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μᾶς στείλῃ ἀπὸ μακρυὰ τὴ σκέψη του καὶ νὰ μᾶς κάνῃ νὰ τὸν σκεφθοῦμε. Τὰ περίφημα ***πειράματα*** τίποτα τὸ ὑπερφυσικό, δηλαδὴ τὸ ὑπεργῆϊνο, δὲν μᾶς παρουσίασαν. Ὅλα εἶναι γῆϊνα. Φαινόμενα ψυχικά, ἀνθρώπινα, φυσικά. Σπάνια καὶ ἀσυνείθιστα, μᾶς φαίνουνται θαύματα. Ἀλλ' ἂν τὰ συνηθίζαμε κι' αὐτά, ἂν τὰ βλέπαμε καθημέρα, θὰ μᾶς φαινόταν ἁπλούστατα σὰν τὸ φύτρωμα, τὴν ἄνθηση καὶ τὴν καρποφορία ἑνὸς μικροῦ σπόρου στὴ γῆ...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

— Καὶ γιατὶ νὰ μάφῃς μονάχη, μάννα; Δὲν εἶμαι κακιά. Νὰ μὲ πάρῃς μαζί σου.

— Νὰ σὲ πάρω μαζί μου, ψυχούλα μου; Μὰ θὰ πάω πολὺ μακριά... Μὴν κλαῖς... Ἔλα ν' ἀδῶ νὰ σὲ φιλήσω...

Ἐνύχτωσε. Ἡ ἄρρωστη εἶχε ἀκουμπήσει τὸ κεφάλι τῆς Ἀνθούλας στὸν ὦμο της κι' ἡ δυστυχισμένη μικρὴ ἀποκοιμήθηκε κλαίγοντας. Μὰ σὲ λίγο ξύπνησε ἀπ' τὴ φωνὴ τοῦ πατέρα της κι' ἑνὸς ξένου ποὺ εἶχε φέρει μαζί του.

Ὁ ξένος αὐτὸς ἐπλησίασε τὴν ἄρρωστη, ἔπιασε τὸ σφυγμό της, στήριξε τὸ κεφάλι του στὸ στῆθος της, ἀκροάσθηκε κάμποσην ὥρα· ἔπειτα τῆς εἶπε νὰ βήξῃ κι' ἐκοίταξε τὸ αἷμα ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα της.

Ἀφοῦ τελείωσε ὅλη αὐτὴ ἡ ἐξέταση, ὁ πατέρας ξέβγαλε τὸν ξένο ὡς τἀμάξι του ποὺ τὸν περίμενε στὴν πόρτα τοῦ κήπου.

— Λοιπόν, γιατρέ μου;

— Τὶ νὰ σοῦ πῶ, κὺρ-Φραντῆ, δὲν ἔχω καμμιὰ ἐλπίδα. Ἡ γυναίκα σου σὲ δυὸ-τρεῖς μέρες τελειώνει.

Ὁ πατέρας ἔβγαλ' ἕνα λυγμὸ κι' ἡ Ἀνθούλα τὸν ἄκουσε κι' ἀπόρησε: Γιατὶ ἄραγε; Δὲν τὄξερε, μὰ φοβήθηκε πολύ. Κι' ὅρμησε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα της ποὺ τὴ σήκωσε ψηλὰ καὶ τὴ φίλησε στὸ μάγουλο. Ἡ Ἀνθούλα κατάλαβε τότε πὼς ὁ πατέρας της ἔκλαιγε, γιατὶ τὸ πρόσωπό της βράχηκε μὲ τὰ δάκρυά του!...

Πέρασαν δυὸ μέρες. Ἡ ἄρρωστη δὲν μιλοῦσε πιά. Οἱ γειτόνισσες ἐρχόνταν καὶ τὴν ἔβλεπαν ἡσυχα-ἡσυχα, χωρὶς νὰ κάνουν κρότο. Ἡ μιὰ τῆς ἔφερνε λίγο κρασί, ἡ ἄλλη ἄσπρο ψωμί. Ποτὲ δὲν εἶχαν πάει τόσοι ἄνθρωποι στὸ φτωχόσπιτο.

Σιγοκουβεντιαζαν σὲ μιὰ ἄκρη. Ὁ πατέρας δὲν ἔλεγε τίποτα, δὲν ἐμάλωνε πιά, δὲν βλαστημοῦσε. Κάπουκάπου ἔπιανε τὸ χέρι τῆς ἄρρωστης καὶ τὴ φιλοῦσε στὸ μέτωπο καὶ τῆς μιλοῦσε στ' αὐτί... Ἐκείνη μισάνοιγε τὰ μάτια, ἔπειτα τὰ ξανάκλεινε...

Τέλος πῆγε κι' ὁ παπᾶς μὲ τὴ Μετάδοση καὶ τὴν κοινώνησε. Μιὰ γειτόνισσα τότε θέλησε νὰ πάρῃ τὴν Ἀνθούλα, νὰ τὴν κοιμίσῃ στὸ σπίτι της. Ἡ Ἀνθούλα δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ. Κι' ὁ πατέρας της τὴν πῆρε καὶ τὴν πῆγε στῆς γειτόνισσας μὲ τὸ στανιό.

— Φρόνιμα, ἥσυχα, Ἀνθούλα, τῆς εἶπε φεύγοντας· μὴ μὲ κάνῃς νὰ λυπηθῶ περισσότερο· μοῦ φτάνει ἡ λύπη ποὺ ἔχω.

Ἡ μικρὴ τότε σύχασε κι' ἐπλάγιασε ἐκεῖ ποὺ τὴν ἔβαλε ἡ γειτόνισσα· δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ κοιμηθῇ παρὰ μόνο τὸ πρωΐ, ὅταν ἄρχισαν νὰ λαλοῦν οἱ πετεινοί.

Καὶ πάλι θέλησε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι της· μὰ ἦρθε ὁ πατέρας της καὶ δὲν τὴν ἄφησε. Τὶ λυπημένος ποὺ φαινόταν!.. Τῆς εἶπε νὰ μείνῃ ἐκεῖ ποὺ ἦταν καὶ τῆς ὑποσχέθηκε πὼς τὴν ἄλλη μέρα θὰ τὴν ἔπαιρνε. Τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ πῆγαν καὶ τὴ βρῆκαν στῆς γειτόνισσας· καὶ μόνο τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν τὴν περίπαιξαν, δὲν τὴν πείραξαν, παρὰ τῆς μιλοῦσαν μὲ καλοσύνη, μὲ συμπάθεια...

Ἡ Ἀνθούλα ὅμως δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ κρατηθῇ κι' ἔβαλε τὶς φωνές:

— Θέλω νὰ ἰδῶ τὴ μάννα μου! Θέλω νὰ ἰδῶ τὴ μάννα μου!..

Κι' ἔφυγε ἀπ' τῆς γειτόνισσας κι' ἔτρεξε στὸ σπίτι της.

Ὁ πατέρας της καθόταν στὸ πλάϊ τοῦ κρεββατιοῦ, ὅπου ἦταν πλαγιασμένη ἡ μητέρα της... Μὰ ἡ Ἀνθούλα δὲν τὴν ἐγνώρισε... Τῆς φάνηκε τόσο ἀλλοιώτικη, τόσο σοβαρή, ὥστε ἡ δυστυχὴ μικρὴ δὲν τόλμησε νὰ ζυγώσῃ...

Ὁ Φραντῆς τότε τὴν πῆρε καὶ τὴν ξαναπῆγε στῆς γειτόνισσας. Ἡ Ἀνθούλα κοιμήθηκε πάλι ἐκεῖ. Καὶ τὴν αὐγὴ ποὺ σηκώθηκε, ἄκουσε τὴ γειτόνισσα νὰ λέῃ τοῦ ἀνδρός της:

— Δὲν ταιριάζει, καϊμένε Μιχάλη, νἀφήσουμε τὸ κακόμοιρο νὰ πάῃ ἔτσι, μ' αὐτὸ τὸ κουρελιασμένο φουστάνι, στὴν κηδεία τῆς μάννας του. Θὰ τοῦ δώσω τὸ μαῦρο φουστάνι τῆς Γιαννούλας μας ποὺ τῆς μίκρηνε καὶ δὲν τῆς ἔρχεται πιά.

— Κάνε ὅ,τι σὲ φωτίσῃ ὁ Θεός, γυναίκα. Ὡστόσο μεγάλη μανία ἔχεις ἐσὺ νὰ φροντίζῃς γιὰ τοὺς ἄλλους, σὰ νὰ μὴ σοῦ ἔφταναν τόσες φροντίδες ποὺ ἔχεις γιὰ τοὺς δικούς σου!

— Δὲν βλάφτει, ἄντρα, δὲν βλάφτει. Ἡ Γιαννούλα μας δὲν εἶναι τόσο καλά, δὲν ἔχει δύναμη καὶ κόκκινα μάγουλα σὰν τἄλλα κορίτσια. Καὶ ποιὸς ξέρει, ἄμα κάνουμε λίγη καλοσύνη, μπορεῖ νὰ πάρῃ ἀπάνω της κι' ἡ κοπέλλα μας.

— Κάνε ὅ,τι θέλεις, σοῦ εἶπα. Τὰ φουστάνια καὶ τὰ μεσοφούστανα εἶναι δουλειὰ τῶν γυναικῶν.

Ἡ γειτόνισσα ἄνοιξε τότε ἕνα μεγάλο ντουλάπι, ὅπου ἦταν μὲ τάξη καλοθεμένα ἀσπόρρουχα καὶ φορέματα. Ἀπὸ κεῖ διάλεξε ἕνα μαλλινο φουστανάκι κι' ἐφώναξε τῆς ὀρφανῆς:

— Ἔλα δῶ, Ἀνθούλα.

Τὴν ἔβαλε νὰ σταθῇ ἀνάμεσα στὰ γόνατά της καὶ τῆς τὸ φόρεσε.

—Σοῦ πάει ὡραῖα, τῆς εἶπε. Σοῦ ἔρχεται ἴσα-ἴσα. Στάσου τώρα νὰ σὲ νίψω καὶ νὰ σὲ χτενίσω.

Κι' ἀφοῦ τὴν ἔπλυνε καὶ τῆς ἔπλεξε τὰ ξανθὰ μαλλιά:

—Ὤ, νὰ τὸ χαρῶ τὸ πουλάκι μου! φώναξε. Τὸ ξέρεις πὼς δὲν εἶσαι πιὰ ἡ ἴδια, ἡ Ἀνθούλα; Ἔγεινες ἀλλοιώτικη, ὁμορφότερη. Ἔλα, φίλησέ με τώρα, μικρούλα μου, γιατὶ σὲ βρῆκε μεγάλο κακό. Δὲν ξαναγυρίζει πιὰ ἡ μάννα ποὺ ἔχασες, καϊμενούλα μου!..

(Ἀκολουθεῖ)

«Ἡ Ἀνθούλα ἀποκοιμήθηκε κλαίγοντας...» (Σελ. 29, στ. α'.)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Ο ΚΥΡ-ΚΟΠ

'Αριθ. 'Εγκρ. 18.

Τὸν χειμῶνα, τὰ παιδιὰ τῶν μικρῶν χωριῶν τῆς Ροδόπης βρίσκουν εὐχαρίστηση σ' ἕνα ὡραῖο κι' ἀκίνδυνο κυνήγι: Παίρνουν ἕνα καλάθι, τὸ στηρίζουν σ' ἕνα ξυλαράκι δεμένο μὲ σπάγγο, ποὺ τὸ κρατεῖ κανείς ἀνενόχλητα ἀπ' τὸ σπιτάκι του. Κάτω ἀπ' τὸ καλάθι καθαρίζουν τὸ χιόνι καὶ βάζουν ἀρκετὰ ψίχουλα: τὰ πουλάκια, ζαλισμένα ἀπ' τὴν ὁλόλευκη ἐρημιὰ καὶ πεινασμένα, τρέχουν καὶ πιάνονται, γιατὶ μόλις τραβηχθῆ ὁ σπάγγος, τὸ καλάθι πέφτει καὶ τὰ σκεπάζει...

Κι' ἐγώ, κεῖνα τὰ χρόνια, κάθε μέρα ἔστηνα «καλάθι» μὲ τὰ ξαδελφάκια μου· μὰ ποτὲ δὲν τυραννήσαμε καμμιὰ μικρὴ ψυχούλα· ἔτσι, μόνο γιὰ νὰ τὰ χαϊδεύουμε, τὰ πιάναμε. Ἀλλὰ καὶ τὸ κυνῆγι αὐτὸ ἔχει τάσιεῖα του. Τὸ καλάθι τὸ δικό μας, παραδείγματος χάρη, ἔπιανε, τρία χρόνια κατὰ σειρά, ἕνα γέρω-κόρακα, κουτσό, σωστὸ καραγκιόζη. Κάθε χειμῶνα τὸν περιμέναμε καὶ περνούσαμε μαζύ του ὧρες πολὺ διασκεδαστικές. Ἔπειτα, τὸν ἀφήναμε. Μὰ τὸν τέταρτο χειμῶνα, ὁ κυρ-Κὸπ (ἦταν τόνομά του) δὲν ξαναγύρισε νὰ πιαστῆ. Ποιὸς ξέρει ἂν δὲν ἔπεσε ἀπ' τὴ σφαῖρα κανενὸς ἀγροφύλακα, τὴν ὥρα ποὺ βουτοῦσε τὴ μύτη του σὲ κανένα ὥριμο σῦκο, ἢ ἂν, γέρος πιά, ἔγερε σὲ καμμιὰ χαράδρα καὶ ἐκεῖ...

Ἀπὸ τότε, ποτὲ πιὰ δὲν ἔστησα μὲ τόση χαρὰ καλάθι, μ' ὅσην εἶχα ὅταν ζοῦσε ὁ κυρ-Κόπ.

Δοξασμένη Φουστανέλλα

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ

'Αριθ. 'Εγκρ. 23.

Τὴν γνώρισα ἕνα δειλινὸ στὴ σάλα κάποιας φίλης μου. Στὸμισάνοιχτο καὶ ἀχνορρόδινο στοματάκι της ἄνθιε' ἕνα ἐλαφρὸ χαμόγελο, κι' ἄκουσα τὴ φωνούλα της, σιγανὴ μὰ γλυκειά, νὰ μοῦ λέει τὸ τυπικὸ «χαίρω πολύ»...

Στὴν ἀρχὴ καθήσαμε πλάϊ-πλάϊ καὶ στὶς κουβέντες μου ἀπαντοῦσε μ' ἕνα ἀργὸ κίνημα τοῦ κεφαλιοῦ. Τὰ μάτια της, τὰ μεγάλα ἀνατολίτικα μάτια της, στιγμὲς-στιγμὲς ἔκλειναν, ἀφήνοντας νὰ φαίνεται τὸ πλατὺ κόρσοι τῶν βλεφαρίδων· Μ' ἄλλες φορὲς ἔπαιρναν μιὰ ζωηράδα, ποὺ ἐνόμιζες πὼς ἀντίκρυζες τὸν καταγάλανο οὐρανὸ χρυσωμένο ἀπ' τὸν ἥλιο.

Τὰ μακριά της τὰ μαλλιὰ ἔπεφταν πίσω σὲ δυὸ πλεξούδες, ξεσκεπάζοντας ἕνα μέτωπο πλατὺ σημάδι ἐξωνάδας. Ἀποτραβηγμένη στὴν κόχη τῆς κάμαρας, μὲ γυρτὸ τὸ κεφάλι, ἄφινε νὰ φαίνεται ἕνα προφίλ λεπτὸ τέλειο. Τὰ δάχτυλά της, νευρικά, ξεφύλλιζαν ἕνα κίτρινο τριανταφύλλο. Κι' ἀνάσαινε βαθιά, κι' ὅλο ἀγάσαινε, προσπαθῶντας ἴσως νὰ πνίξη κάποιον ἀναστεναγμό... Τὰ σιγοτράγουδα καὶ τὰ γέλια τῶν ἄλλων τὴν ἄφιναν ἀναίσθητη. Βυθισμένη στὴ γλύκα τῆς θλίψης της, λὲς καὶ ζοῦσε σ' ἕναν κόσμο ἄλλο...

Μιὰ στιγμή, κάποια τὴν πλησίασε καὶ κάτι, φαίνεται, τῆς εἶπε, γιατὶ τὴν εἶδα νὰ κάθεται στὸ σκαμνὶ τοῦ πιάνου... Σὲ λίγο ἀκούστηκαν οἱ θλιμμένοι ἠχοὶ κάποιας «Nocturne». Καὶ σιγὰ-σιγὰ ἁπλωνόταν μέσα στὴ σάλα ἡ θλίψη, κι' ἀπέξω τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας...

Ἰδανισμὸς

ΣΤΗ ΜΑΝΝΑ ΜΟΥ

'Αριθ. 'Εγκρ. 17.

Γιὰ σένα ποὺ μ' ἀνάθρεψες,
καλή μου μητεροῦλα,
Ποὺ μοῦδωσες τὸ γάλα σου
σὰν ἤμουνα μικροῦλα·

Γιὰ σένα ποὺ ξαγρύπνησες
τόσες φορὲς σιμά μου
Κι' ὁδήγησες χαρούμενη
τὰ πρῶτα βήματά μου·

Γιὰ σένα ποὺ ἐμπιστεύουμαι
ὅ,τι ἔχω στὴν καρδιὰ
Καὶ σὺ μοῦ βρίσκεις πάντοτε
γλυκειὰ παρηγοριά,

Γιὰ σένα ποὺ ἡ ἀγάπη μου
θὰ διορκέσῃ αἰώνια
Ὅσο πολλὰ καὶ γρήγορα
κι' ἂν φεύγουνε τὰ χρόνια·

Γιὰ σένα, μάννα μου γλυκειά,
κι' αὐτοὺς τοὺς στίχους γράφω
Βγαλμένους ἀπὸ τὴν καρδιά,
δική σου ἔως τὸν τάφο!

Κιτρινη Μάσκα

ΘΛΙΨΕΣ-ΧΑΡΕΣ

Βρισκόμουν σὲ μιὰ πλατεῖα τῆς Ρόδου.

Ὁ ἥλιος, πίσω ἀπὸ βαρειά, σταχτιὰ σύννεφα, ἔγερνε σιγὰ καὶ θλιβερὰ στὴ θάλασσα, νὰ πάρη τὸ βραδινό του μπάνιο.

Στὸ νοῦ μου, ἀνήσυχες σκέψεις, διάφορες, ἀνακατευόνταν.. Ἔφυγε πάλι σήμερα ἡ μέρα, λιγάστεψε ἡ ζωή μου. Ἄχ, γιατὶ νὰ φεύγουν ἔτσι γρήγορα οἱ μέρες;..

Θλιμμένος, μὲ σκυφτὸ κεφάλι, πῆρα ἕνα πολυσύχναστο δρόμο. Σὲ λίγο ἔφτασε στ' αὐτιά μου ἡ βραχνιασμένη φωνὴ ἑνὸς φονογράφου μέσ' ἀπὸ ἕνα τούρκικο καφενεῖο. Καὶ στάθηκα μὲ περιέργεια νάκούσω τὸ τραγουδάκι.

«Ἀ! φώναξα μέσα μου· ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος εἶναι!.. Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά!.. Ὦ, διάβολε! τί γυρεύει τέτοιο τραγούδι μέσα σ' ἕνα τούρκικο καφενεῖο;..»

Φτάνω ὡς ἐκεῖ, καὶ βλέπω ἀπέξω ἕνα σωρὸ Τούρκους, νὰ κάθωνται καὶ νὰ πίνουν τὸν ναργιλέ τους κατευχαριστημένοι, κι' ἄλλοι νὰ φωνάζουν χαρούμενοι πὼς τοὺς ἄρεσε τὸ τραγούδι ἐκεῖνο. Φυσικά, δὲν ἤξεραν τί εἶναι...

Μοῦρθε μιὰ στιγμὴ νὰ τρέξω νὰ τοὺς τὸ πῶ, γιὰ νἄβλεπα τὰ μοῦτρα ποὺ θἄκαναν· ἀλλὰ τοὺς ἄφησα κι' ἔφυγα γελῶντας μαζί τους.

Περπατοῦσα τώρα καὶ συλλογιζόμουν πώς, ἂν ὁ Θεὸς ἔκανε νὰ φεύγουν γρήγορα οἱ μέρες μας καὶ νὰ λιγοστεύῃ ὁλοένα ἡ ζωή μας, καμμιὰ φορὰ ὅμως περνοῦν εὐχάριστες, κι' εἶναι στιγμὲς χαρᾶς ποὺ ξεχνᾶμε ὅλες μας τὶς θλίψες...

Κεραυνοβόλος Ἱππότης

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΣΤΗΝ ΠΡΙΓΚΗΠΟ

'Αριθ. 'Εγκρ. 24

Οἱ καλύτερες ἡμέρες τῆς Πριγκήπου εἶναι τὸ Φθινόπωρο. Τὸ νησὶ εἶναι μεγάλο κι' ἔχει δλάκερα βουνὰ ἀπὸ πεῦκα. Νὰ σηκωθῆς πρωὶ τὸ φθινόπωρο καὶ νὰ πᾶς στὸ βουνό, θὰ ἰδῆς τὴ θάλασσα ἥσυχη μὲ τὸ ἴδιο χρῶμα παντοῦ, ἕνα γλυκὸ ἀνοιχτὸ γαλάζιο. Κι' ἐπειδὴ ἡ ἀτμόσφαιρα θἄναι πολὺ καθαρή, θὰ διακρίνῃς ἀντικρὺ καὶ τὸ Μάλτεπε.

Τὸ βουνὸ εἶναι ἥσυχο, φύλλο δὲν κουνιέται. Στὶς δέκα θἄρθῆ τὸ πρῶτο πρωϊνὸ βαπόρι. Τὸ διακρίνεις ἀπὸ τὸ Φανάρι. Τί ἥσυχα-ἥσυχα ποὺ σχίζει τὴ θάλασσα, ἀφήνοντας πίσω του μιὰ γραμμὴ ἀπὸ πιὸ σκοῦρο γαλάζιο!

Ὁ κόσμος πηγαίνει στὰ μπάνια καὶ ἀκοῦς τὶς φωνὲς τῶν παιδιῶν ποὺ παίζουν στὴ θάλασσα. Τὰ νερὰ εἶναι τόσο γαλήνια, ποὺ συχνὰ καθρεφτίζεται μέσα τους ἡ Χάλκη. Τὰ βουνὰ εἶναι γεμάτα ἄγρια λουλουδάκια. Παιδάκια μὲ ξόβεργες ἀνεβαίνουν στὸ βουνὸ γιὰ νὰ τὶς στήσουν. Κι' ὅλοι ἀπολαμβάνουν τὶς καλὲς ἡμέρες τῆς Πριγκήπου, ποὺ διαρκοῦν ὅλο τὸ Φθινόπωρο.

Κατόπι ἀρχίζουν τὰ πρωτοβρόχια κι' ὁ κόσμος πιὰ κατεβαίνει στὴν Πόλη.

Πικρὴ Σκλαβιὰ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ

'Αριθ. 'Εγκρ. 26.

Βογγάει ὁ ἄνεμος σὰ λυσσασμένος,
τρίζουν τὰ δέντρα. Λαχανισμένος
τρέχει ὁ ἐργάτης γιὰ νὰ κρυφτῆ.
Τρεμουλιασμένος φτάνει στὴ θύρα,
μὰ δυστυχία του! κακὴ ἡ μοῖρα,
τοῦ ἔχει γράψει νὰ μὴ σωθῆ!

Ὡς τόσο ἡ Θύελλα παντοῦ ἐρη-
[μώνει,
σὰν εὔρῃ δέντρα, τὰ ξερριζώνει,
ἔτσι κομμένα πέφτουν στὴ γῆ..
Φτάνει στὸ σπίτι τοῦ μαύρου ἐρ-
[γάτη
καὶ μ' ἕνα φύσημα, ὀργὴ γεμάτη,
νὰ τὸ γκρεμίσῃ τὸ ἀπειλεῖ...

Ἀπαίσιος κρότος ἀκούεται, σκόνη
στὸν τόπο ἐκεῖνο ψηλὰ σηκώνει,
Πάει τὸ σπιτάκι.. σωρὸς στὴ γῆ!..
Κι' ὁ ἐργάτης ποὐταν μέσα κλει-
[σμένος,
στὸ ἴδιο τὸ σπίτι του σκοτωμένος,
ἔχει ταφῆ!..

Σιφήρης Παῖς

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

'Αριθ. 'Εγκρ. 27

Κάποιος καυχιόταν μιὰ μέρα σὲ μερικοὺς φίλους του, πὼς μποροῦσε νὰ τοὺς κάνῃ μιὰ ἐρώτηση, ποὺ κανένας δὲν θὰ μποροῦσε νἀπαντήσῃ 'ς αὐτή.

— Νὰ τὴν ἀκούσουμε, τοῦ εἶπαν

— Ὁρίστε: Τί κάνουν οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι στὸν Παράδεισο;

— Αὐτὴ τὴ στιγμή;..

— Κι' αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ πάντα.

Ποιὸς μποροῦσε, ἀλήθεια, νἀπαντήσῃ; Καθένας εἶπε ὅ,τι τοῦ κάπνισε, μὰ καὶ νὰ τὸ ἀποδείξῃ δὲν μπόρεσε κανένας

— Νὰ σᾶς τὸ πῶ λοιπὸν ἐγώ; τοὺς εἶπε τότε ἐκεῖνος ποὺ ἔκαμε τὴν ἐρώτηση. Λοιπόν, κύριοί μου, οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι, στὸν Παράδεισο, κάνουν ἁπλούστατα..... μιὰ ντουζίνα!

Ποιὸς μποροῦσε νἄχῃ ἀντίρρηση;

Κακὸς Περίδρομος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ σχολεῖο.

— Ποῦ ἐνίκησε ὁ Λεωνίδας τοὺς Πέρσας;

— Στὴ σελίδα 38, κύριε καθηγητά.

Ἥρως τῆς Κιουτάχειας

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

'Αθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 17 Δεκεμβρίου 1923

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ φέτος θὰ ἑορτασθῆ τὴν 14 Ἰανουαρίου, ὀγλαδὴ τὴν 1η κατὰ τὸ παλαιὸ Ἡμερολόγιο. Γιατὶ ἂν ἑορτάζετο κατὰ τὸ Νέο, θὰ κάναμε πρῶτα Πρωτοχρονιὰ καὶ κατόπιν Χριστούγεννα, ποὺ θὰ ἦταν ἄσχημο! Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι ὡς τοῦ χρόνου, ἡ Ἐκκλησία θἄχῃ κανονίσει τὸ ζήτημα, ὥστε νὰ κάνουμε καὶ Χριστούγεννα, καὶ Πρωτοχρονιά, καὶ Πάσχα μ' ἕνα Ἡμερολόγιο. Ὁπωσδήποτε φέτος, τὸ Χριστουγεννιάτικο καὶ τὸ Πρωτοχρονιάτικο φύλλο τῆς «Διαπλάσεως» θὰ βγοῦν: τὸ πρῶτο τὴν 5 Ἰανουαρίου (23 Δεκεμβρίου κατὰ τὸ παλαιό,) καὶ τὸ δεύτερο στὶς 12 Ἰανουαρίου (30 Δεκεμβρίου.)

Οἱ νέοι συνδρομηταὶ πρέπει νὰ μάθουνε τί κάθε τί ποὺ μοῦ στέλλουν πρέπει νὰ εἶναι γραμμένο σὲ χωριστὸ φύλλο χαρτιοῦ, ὄχι ὅλα μαζί, σ' ἕνα φύλλο. Ἐπίσης, ὅτι τὸ φευδώνυμό τους, εἴτε στὸ γράμμα τους, εἴτε σ' ὅ,τι ἄλλο μοῦ στέλλουν, πρέπει νὰ εἶναι γραμμένο ἀπάνω-ἀπάνω, πρῶτο-πρῶτο, μαζὶ μὲ τόνομά τους καί, ἂν εἶναι δυνατό, μὲ *κόκκινη μελάνη* γιὰ νὰ ξεχωρίζῃ.—Μὴν ξέροντας αὐτὰ κι' ὁ *Τολμηρὸς Πλοίαρχος*, μοῦ ἔστειλε ἕνα κομμάτι, μιὰ μετάφραση ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὡς συνέχεια τῆς ἐπιστολῆς του! Ἡ μετάφραση δὲν εἶναι καλή, οὔτε στὴ γλῶσσα ποὺ μεταχειριζόμαστε. Ἀλλὰ καὶ καλὴ νὰ ἦταν, δὲν θὰ τὴν ἐνέκρινα νὰ τὴ δημοσιεύσω, γιατὶ ἔπρεπε *νἄταν γραμμένη χωριστά*.

Ὁ Φλόαρος Σπίνος μοῦ γράφει: «Ὅσο γιὰ τὸ ἐξσπάθωμα, ἀγαπητή μου Διάπλασις, στήριζε τὶς ἐλπίδες σου ἐπὶ τῶν μικρῶν τὴν ἡλικία ἀλλὰ μεγάλων τὴ θέληση φίλων σου. Ἐγὼ βέβαια δὲν θὰ μπορέσω νὰ ἀγγράψω πάρα πολλούς, διότι εἶμαι σὲ πόλη ὅπου τὸ περιοδικό μας εἶναι πολὺ διαδεδομένο· θὰ προσπαθήσω ὅμως, θὰ προσπαθήσουμε μάλιστα ὅλοι μας, νὰ τὸ διαδώσουμε ἀκόμα περισσότερο...» Ἐμπρος λοιπόν! Δὲν σημαίνει ἂν σὲ μιὰ μεγάλη πόλη σὰν τὴ δική σας ἔχω καὶ χίλιους ἔστω συνδρομητάς. Μπορεῖ νὰ γίνουν ἀκόμα ἄλλοι τόσοι καὶ πάλι νἄναι λίγοι. Ἀλλὰ γιὰ τὴν ὀνομασία τῆς συντροφιᾶς σας ἔχω ἀντίρρηση. Πῆτε τὴν Σύλλογο, Ἑταιρεία, Ἕνωση, Ὁμοσπονδία, ὅ,τι θέλετε· ἀλλὰ ὄχι Συμμορία.

Σ' εὐχαριστῶ, *Δοξασμένη Φουστανέλλα*, γιὰ τὶς ἔμμετρες εὐχές στὰ γενεθλιά μου. Γιὰ τὸ ἄλλο δὲν ἔχεις δίκιο: Ὅποιος ξέρει Γαλλικά, θἄχῃ μιὰ-δυὸ λύσεις παραπάνω ἀπὸ ἕναν ποὺ δὲν ξέρει, ὅπως κι' ἕνας ποὺ ξέρει καλὴ Μυθολογία, Ἱστορία, Γεωγραφία κτλ. θὰ ἔχῃ πολλὲς λύσεις παραπάνω ἀπὸ ἕναν ποὺ δὲν ξέρει. Ἔπειτα, ποιὸς παιδὶ σήμερα δὲν μαθαίνει καὶ Γαλλικά; Καὶ ὀλλὲς ἀπὸ τὶς Γαλλικὲς Ἀσκήσεις ποὺ δημοσιεύω εἶναι δλωςδιόλου γι' ἀρχαίους. Ὁ κ. Φαίδων γέλασε μὲ τὴ μάσκα ποὺ τὴν πῆραν οἱ φάντασμα.

Ὁ *Διανυγὴς Νοῦς*, ἐνθουσιασμένος μὲ τὰ νέα μου μυθιστορήματα, μοῦ γράφει: «Πιστεύω πὼς θὰ τοὺς ἀπελλάνουν ὅλους. Ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποσπαθήνουμε θὰ μποροῦμε εὐκολώτερα μὲ τέτοια ὡραῖα μυθιστορήματα.» Εὐχαριστῆθηκε ἐπίσης ποὺ τὸ διασκεύασα τὸν «Ὀδηγὸ τοῦ Ἐνδρομητοῦ» καὶ θὰ τὸν κάνω ἀκόμα τελειότερο, γιατὶ κι' αὐτός, λέει, εἶναι καὶ μαθητὴς τῆς Γ' τοῦ Γυμνασίου, «σὲ μερικὰ σημεῖα, μὲ τὸ πρῶτο διάβασμα, δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κατκλάδῃ.» Φυσικά, σὲ κεῖνη τὴ μπαρδεμένη, τὴ δύσκολη, τὴ «συνθετική» γλῶσσα ποὺ γράφαμε μιὰ φορά. Ἐνῷ ἡ σημερινὴ εἶναι «ἀναλυτική», ἁπλή, εὔκολη, ὅπως πρέπει.

Ἡ ταινία δὲν ἦταν καὶ τόσο ἀπαιτητική, *Μέγα-Ναπολέων*' ἔφτανε ὁ μοῦγραφες ἐσὺ τόνομά σου, ἀθαρὰ καὶ τὴ διεύθυνσή σου. Ναί, ἀπέπω κι' ἐγώ, δὲν γράφεις τόσο καλά, κάνεις ὀρθογραφικὰ λάθη. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι θὰ προσέξῃς καὶ θὰ ἐπιμεληθῆς τὴν ὀρθογραφία σου, ἀκόμα σὲ λίγο νὰ μπορῆς καὶ σὺ νὰ μοῦ γράφῃς σὰν τἄλλα παιδιὰ τῆς ἡλικίας σου, ποὺ μόνο λίγα λαθάκια κάνουν. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς φρονιμάδες, ἀλλὰ ὄχι πάλι καὶ νὰ μὴ σοῦ ζαναγράφῃς ἂν δὲν ἐξσπαθώσῃς! Νὰ μοῦ γράφῃς τακτικὰ καὶ νὰ ἐξσπαθώνῃς ὅταν μπορῆς. Ὅπως ἡ ἀγγελία, καὶ τὸ ἐξσπάθωμα δὲν εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ νὰ μοῦ γράφῃς. Μόνο ἡ ὀρθογραφία εἶναι...

Ὡραῖο τὸ γραμματάκι σου, *Κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου*. Κι' ὁ κ. Σ. εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφεις. Θὰ τοῦ παρατηρήσω μόνο ὅτι ἡ προαγγελία ἑνὸς κομματιοῦ γιὰ τὴ Σελίδα, ἀπὸ ἕνα φίλο μου, δὲν ἀποτελεῖ *ὑπόσχεση* ποὺ πρέπει νὰ τὴν τηρήσῃ μὲ κάθε θυσία. Γιατὶ κανένας δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μᾶς στέλλῃ γιὰ τὴ Σελίδα. Ὅταν θέλῃ μόνο, ὅταν ἔχῃ ὄρεξη καὶ καιρό. Ὅσο γιὰ μένα, περισσότερο μ' εὐχαριστεῖ ἕνα ἁπλὸ γραμματάκι ἀπὸ ἕνα φίλο μου, ποὺ πάντα θὰ τὸ διαβάσω μ' εὐχαρίστηση, παρὰ ἕνα μέτριο ἢ ἄσχημο κομμάτι, ποὺ θὰ τὸ διαβάσω μὲ κόπο καὶ θὰ τὸ ἀπορρίψω μὲ λύπη.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴ, ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Στήριγμα τῆς Πατρίδος, Φελύρα, Μῆλβιλ, Πανούκλα* (εἰκονογραφημένη!) *Ἥλιακὴ Ἀκτίς, Κοφτερὸ Σπαθί, Ἀνθισμένη Πασχαλιά, Φούξια, Ἐαρινὸν Ὄνειρον, Βαρῶνος Μυγχάουζεν, Φιλελεύθερος Ἀθλητής, Πανταχοῦ Παρών, Ἀλησμόνητη Σμύρνη, Μικρὸς Ἐθελοντὴς* καὶ *Πυροβολιτάκι*. — Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια, ἐξσπαθώματα, συμπληρώματα κτλ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἐγκρίνονται: *54. «Φθινόπωρο» τοῦ Πάνου Χειμαρριώτη.—55. «Ἀνάμνηση» τοῦ Διανυγοῦς Νοῦ.—56. «Τιμωρίες» 2ο τοῦ Πουλιοῦ τῆς Καταιγίδος.—57. «Σερολούλουδα» τῆς Τριανταφυλλένιας.—58. «Τὸ Κασερίσι» τοῦ Πολυτρίχι.—59. «Μή μου ἄπτου» 1ο τοῦ Ἔλλην, Ἰδανικοῦ (ὁ τίτλος λατινικὰ δὲν εἶχε λόγο· θὰ κάμω καὶ μερικὲς ἀλλαγές, ἀπαραίτητες, ἂν θἀρθῆ ἡ σειρά τοῦ νὰ δημοσιευθῆ).—60. «Τὸ πρῶτο μου κυνήγι» τοῦ Χρυσόγιαρου.—61 «Τὸ πάθημα ἑνὸς μικροῦ κλέφτη» τοῦ Φλυάρου Σπίνου.—62. «Ἀπ' τὸ Μικρόκοσμο» τῆς Μίρκας.*

Ἀπορρίπτονται: *«Λαμπρὲς» 2ο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰδανικοῦ. Τὸ θέμα ἀκατάλληλο γιὰ μᾶς. — «Ἡ βρυσούλα» 1ο τῆς Μελπομένης. Κοινὸ τὸ θέμα κι' ὄχι πολὺ τεχνικὰ γραμμένο.—«Ἡ τεμπελιὰ» τῆς Ἀφελοῦς Κυπριοπούλας. Καλό· ἀλλὰ φοβοῦμαι πὼς ὅσοι θὰ τὸ διάβαζαν, θὰ.. ἀρρωστοῦσαν ἀπὸ τεμπελιά. Περιγράφεται τόσο γλυκειὰ αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια! — «Ὁ στρατηγὸς κι' ὁ σιδηρουργὸς» 2ο τοῦ Ἰονίου Ζεφύρου. Γνωστότατο τὸ ἀνέκδοτο καὶ μεταφρασμένο σὲ γλῶσσα ποὺ θὲν τὴ μεταχειριζόμαστε. Καὶ τὸ «qu'il venait de prendre» δὲν σημαίνει «τὸ ὁποῖον ἤρχετο νὰ λάβῃ», ἀλλὰ «ποὺ ἔλαβε πρὸ ὀλίγου». — «Ἡ Ἀποχώρησις τῆς ἐξοχῆς». 2ο τοῦ Πίπη Κόμπτσα. Ὑπερβολικό. Κατάδικος ἀποχαιρετᾶν γιὰ πάντα τὸν κόσμο, δὲν θὰ ἔλεγε περισσότερα ἀπ' ὅσα αὐτὸς ποὺ ἀποχωρίζεται ὁριστικὰ τὴν ἐξοχή. — «Ψεύτικη Ἀγάπη» 1ο τῆς Κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου. Ἀντιπαιδαγωγικό. Τὰ παιδιὰ δὲν ξέρουν ψεύτικη ἀγάπη γιαγιᾶς. Ἡ γιαγιά τους τὰγαπᾶ ἀληθινά. — «Ὁ ποιητὴς τῶν Λαχείων» 2ο τοῦ ἴδιου. Αὐτὸ θἄταν ὡραιότατο, ἂν ἄλλαζε λίγο τὸ τέλος. Γιατὶ ὁ ποιητὴς τοῦ παραρτήματος δὲν φωνάζει ποτὲ καὶ τοὺς ἀερδισμένους ἀριθμούς, ἀλλοιώτικα δὲν θὰ πολοῦσε. Ἡ Κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου μπορεῖ νὰ τὸ ξαναγράψῃ.*

Γι' ἄλλα ποὺ ἐνέκρινα ἢ ποὺ ἀπέρριψα, θὰ πῶ στὸ ἐρχόμενο γιατὶ δὲν ἔχω ἄλλον τόπο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναγνοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ διευθύντος δρ. 5.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγνούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1924. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: *Γκαῖμον, κ. (;;;). Δημοκρατικὸς Ἕλλην, ἀ. (ΚΣ). Μυστικὴ Φωνή, ἀ. Ναυτόπαις, ἀ. Βαρῶνος Μυγχάουζεν, ἀ. Αἰγυπτία Βασιλόπαις, κ. (!!!). Πόλις τῶν Ὀνείρων, ἀ. (ΦΠΟ). Φειδίας, ἀ. (ΚΜ). Δροσοσταλίδα, κ. (ΕΚ). Ναυαγὸς τῆς Κυνθίας, ἀ. (ΕΧ). Δίκαιος Ἀριστείδης, ἀ. (ΔΧ). Ἀετιδεύς, ἀ. (ΣΣ). Ζέφυρος, ἀ. (ΙΚ). Ναπολέων, ἀ. (ΘΠ). Σοσιαλιστής, ἀ. (Ἐμπορός:) Γυιὸς τῆς Μαγνησίας, ἀ. (ΘΖ). Γλαυκὸς Παπαδράκος, ἀ. (ΓΚ). Νικηφόρος Οὐρανός, ἀ. (ΓΝ). Παῦλος Περιέ, ἀ, (ὑπαρχηγός). Ἰαπετός, ἀ. (Τιτάν). Ὑπερίων, ἀ, (Τιτάν). Αἰγυπετιώτης, ἀ, (Τιτάν). Κρονίων, ἀ, (Τιτάν). Ἐξερευνητὴς Σαλάρας, ἀ, (Τιτάν).*

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Τριανταφυλλένιο Μπουκετάκι, κ. Ἀλησμόνητη Σμύρνη, κ. Μῆλβιλ, κ. Ἀθηγανίς, κ. Κλωθώ, κ. Γερωλήμος, ἀ. Μικρὸς Ἀθηναῖος, ἀ. Ξύλον Ἀπολέκτον, ἀ. Ἀόρατος Δαίμων, ἀ. Καλαματιανὸ Μαντήλι, ἀ. Δαφνοστεφανωμένη Νίκη, ἀ. Μικρὸ Διαπλασόπουλο, ἀ. Διαβολόπαιδο, ἀ. Τριανταφυλλένια, κ. Ἀρετανιάν, ἀ. Γελασίνα, κ. Ὑπερήφανος Κεφαλλονίτης, κ. Ἀφελὴς Ἡρακλειώτης, ἀ. Ἄτυχος, ἀ. Ἀνθισμένη Δεμονιά, κ. Κόντε Ραπανάκης, ἀ. Φασουλῆς, ἀ, Πειρματάρης, ἀ, Φέρελπις, ἀ, Νάτ-Πίγκερτον, ἀ, Κάρνοβαλ, ἀ, Φαντόρ, ἀ, Ἀγριόροδο, ἀ, Τεμπέλα, ἀ.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Φασουλῆν* (προσπάθησε· ὄχι, ἡ λύσις τοῦ 14 Στοιχειογλύφου δὲν εἶναι *κάρβουνο-βουνό*· ὅταν λέμε «ἀκέφαλο», ἐννοοῦμε χωρὶς τὸ πρῶτο γράμμα, ἐνῷ σὺ βγάζεις τρία: κὰρ· ναί, στὰ Μαγικὰ Γράμματα μπορεῖ νὰ μετατίθεται κι' ὁ τόνος· π. χ. *Βόλος* τῇ προσθήκῃ Ο, γίνεται *ὀβολός*.) *Μ. Ναπολέοντα* (σοῦ εἶχα ἀπαντήσει παραπάνω, ὅταν ἔλαβε καὶ τἄλλο σου γράμμα μὲ τὸ ἐξσπάθωμα' σ' εὐχαριστῶ πολύ!) *Δοξασμένο Κρητικόπουλο* (ἔστειλα τὰ βραβεῖα κι' εὐχαριστῶ τὸ Σύλλογο «Κρήτη» καὶ γιὰ ὅσα ἔκαμε καὶ γιὰ ὅσα σκοπεύει νὰ κάμῃ' χαιρετισμοὺς 'ς ὅλα τὰ μέλη') *Κ. Σ. Μπαλλῆν* (καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξσπάθωμα') *Τάκην Χάνον* (καλῶς νὰ ἔλθῃς· πές καὶ τῆς ἀδελφῆς σου ὅτι θὰ τὴ δεχθῶ πολὺ εὐχαρίστως') *Ἀπόστολον Εὐσταθίου* (χαίρω γιὰ τὴ γνωριμία κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ἐξσπάθωμα καὶ γιὰ ὅσα γράφεις') *Κλωθὼ* (περαστικὰ μὰ δὲν εἶχα καμμιὰ ἀμφιβολία· εὐχαριστῶ πολὺ-πολύ') *Τρελλὸ Θαλασσοπούλι* (ἔλαβα καὶ τὴν διαφοράν· εὐχαριστῶ') *Σοσιαλιστὴν* (ὡραῖο τὸ γράμμα σου ἔστειλα') *Βαρκούλαν τοῦ Νείλου* κι' *Αἰγυπτιοπούλαν* (μετὰ χαρᾶς! νὰ μοῦ γράφετε· ἀλλὰ προτιμῶ καθεμιὰ χωριστά') *Θάλασσαν* (καθόλου δὲ σὲ βαρέθηκα, τί ἰδέα! νὰ μοῦ γράφῃς ὅσο θέλεις συχνά· ναί, μπορεῖς νὰ μοῦ στείλῃς ἄλλο ἕνα') *Σιφήρη Παῖδα* (ἔλαβα, ἐπιτρέπεται·) *Φειδίαν* (πολὺ εὐχαρίστως!) *Μικρὸν Κισσὸν* (ἐξακολουθῶ τὴν ἀποστολήν·) *Μιμόζαν* (εὐχαριστῶ· νὰ τὰ ἑκατοστήσῃ κι' ἡ ἀδελφούλα ποὺ τόσο μἀγαπᾷ') *Διάναν* (ἔστειλα· εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ἐνέργειες καὶ μὲ πολλὲς ἐλπίδες περιμένω·) *Νάρκισσον* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· σὲ παραπέμπω εἰς ὅσα εἶπα πέρσι περὶ τοῦ τρόπου τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἐγκεκριμένων· ὅταν τοῦ εἶπα ὅτι ἡ σειρὰ τοῦ δικοῦ σου ἦταν νὰ

χικά των νάποτελοῦν ἀρχαῖον Ρήτορα:

Ἀγαθός, παχύς, χεῖρον, φυγόπονος, βαθύς, πολῶ, λίμνη.

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας.

49. *Φωνηεντόλιπον*

τ—πιλ—πντ—δλ—γγντ

Λιάνα

50. *Παλαιὸς Γρῖφος*

Ἰωάννης ὃν φιλεῖς πῶς ὁμαλὸν τάχυνον.

Καμέλια

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

51. Tonogriphe
Si la grande capitale,
Change un peu son accent,
Un héros renommé
Se présente à l'instant.

Σμύρνη

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πν. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 34

440. Διάβολος (διά, Βόλος.)—441. Εὑρυάλη (εὑρῃ, ἄλλη.)—442 Κύθηρα—κιθάρα.—443. Ἀραβάρά.

444. ΠΑΔΟΣ ΜΙΔΑΣ ΝΙΝΟΣ ΜΙΝΩΣ ΣΑΜΟΣ 445. ΙΟΡΔΑΝΗΣ (Ὀδησσός, Ροδανός, Δανία Ἄνδρος, νῆσσο, Ἡσίοδος, Σαρδηνία.)—446.—450. Διὰ τοῦ Ρ: *ὄρκος, πόρος μέρος, Ρῆνος, χώρα.*—451. ΣΦΙΓΞ (Σολωμός, Ἐφιάλτης, Ἀμίλκας, Γοργίας, Τιμόξενος.)—452. Δεῖ πάντα τεθνᾶναι ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι. (Πλάτων.)—453. *Μὴ πολλὰ λάλει* (μῖ, πολλὰ λα, λῖ.)—454. ELEGANT (Écrire, Lire, Éviter, Gamin, Abbé, Noir, Tiroir.)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμοὺς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.)

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 25. (3,40 καὶ 7,60).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου, (μὲ 24 εἰκόν.) δρ. 15.—(1,40 καὶ 4).

Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς, δρ. 5—(1 καὶ 2,80).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 20.—(2 καὶ 4,80).

Ἡ Μοῦσα τῶν Παίδων (ποιήματα) δρ. 10.—(1,40 καὶ 3,60)

Ἡ Νίνα (μὲ 20 εἰκόνας) δρ 20—(1,60 καὶ 4).

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 2.—(0,80 καὶ 2,40).

Πρόας ὁ Νικίου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20.—(2 καὶ 4,80).

Ὁ Πυρειοπώλης (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20.—(1,80 καὶ 4,40)

Ὑπὲρ Πατρίδος (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20.—(2,20 καὶ 5,20)

Ὁ Φώτης, ἔμμετρον διήγ. δρ. 5—(2 καὶ 4,80).

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΩΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

***Εἶναι ὁ τελευταῖος* ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΤΟΜΟΣ**

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΟΥ 1923

Μὲ τὶς 400 σελίδες του.—Μὲ τὶς 250 εἰκόνες του.—Μὲ τὴ «Μικρὴ Βασίλισσα.—Μὲ τὸ «Βράχο τῶν Γλάρων».—Μὲ τὸν «Τοτὸ καὶ τὴ Ρηνούλα».—Μὲ τὸ «Γυρεύοντας Τύχη...».—Μὲ 50 «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές».—Καὶ μὲ ἀμέτρητα ἄλλα διηγήματα, παραμύθια, ποιήματα κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ *Ἄρραφος δρ. 47.*—(καὶ ταχυδρ. 49 διὰ τὸ Ἐσωτ. καὶ 59 διὰ τὸ Ἐξωτ.)
Ραμμένος δρ. 50.—(καὶ ταχυδρ. 55 διὰ τὸ Ἐσωτ. καὶ 62 διὰ τὸ Ἐξωτ.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀκλῆ στοιχεῖα δρ. 4, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 40 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 50 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 60. Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὰς 2.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΔ'—75)

Μάφρισμένα κύματα μπαίνω στὸ σαλόνι τῆς Διαπλάσεως.
ΘΑΛΑΣΣΑ

(ΚΔ'—76)

Εἰσερχόμενος στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα.
Βαρὺν Ὄνειρον

(ΚΔ'—77)

Διαπλασιακὴ Ἀστυνομία, ἀσπάζομαι σκοποὺς σας. Δέχεσθαι ἀντιπροσωπίαν; «Συμμ. τῶν Μαύρων», μοιάζετε μὲ καβουρέλια. Κράκ, πατρατράκ, πάει γκρεμίστηκε ὁ Κράκ. Aurevoir.
ΑΡΧΙΖΙΖΑΝΙΟ

(ΚΔ'—78)

Κυρὰ *Μέμφις*, νὰ προσέχῃς ἄλλη φορὰ νὰ μὴν εἶσ' ἀφηρημένη!...
Λέγεπτιόπουλα, Βαρκούλα τοῦ Νείλου

(ΚΔ'—79)

Εἰσερχόμενος στὸ Διαπλασιακὸ σαλονάκι χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες.
ΑΤΡΟΜΗΤΟ ΕΥΖΩΝΑΚΙ

(ΚΔ'—80)

Διαπλασόπουλα! Μὴ λησμονήσετε νὰ ψηφίσετε τὸ ὑπέροχον ψευδώνυμον
ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ
τὰ ἐγκλεῖον ὅλα τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη.

(ΚΔ'—81)

Αφρόκρινο, μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου σοῦ εὔχομαι ἀνέφελον εὐτυχίαν.
Συνωμότης.

(ΚΔ'—82)

Δίνοντας τὴν ψῆφο μου στὴν **ΠΙΚΡΗ ΣΚΛΑΒΙΑ** σᾶς δίδω τὸ καλὸ παράδειγμα, κι' ἀκολουθῆστε τὸ.
ΓΥΡΜΕΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ

(ΚΔ'—83)

Διαπλασόπουλα, Διαπλασοπούλες, θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ ἂν μοῦ χαρίσετε τὴν ἀλληλογραφία σας. Δεῖς: Νικόλαον Δημητριάδην, Ξενοδοχεῖον «Ἑθνικόν», Λεωφ. Πανεπιστημείου, Ἀθήνας.

(ΚΔ'—84)

Ασσο Καρό, εἶσαι πολὺ μικρὸς νὰ ἀνακαλύψῃς ἐμένα.
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΖΟΥΜΠΕΡ

(ΚΔ'—85)

Τρόμος=Καρυστινάκης, Μπαγιαντέρα=Γεωργιάδου.
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΖΟΥΜΕΡ, ΑΟΡΑΤΟΣ ΔΑΙΜΩΝ

(ΚΔ'—86)

«ΟΥΡΑΝΟΣ»

Αποτελέσματα *διαγωνισμοῦ*. Βραβεύονται: *Κατσαράκης, Παπόπουλος, Τσῶκος, Μιχαήλ, Στεργίου, Μονογυιός, Καραθανάσης, Ἀγγελόπουλος.* Στείλατε Διευθύνσεις καὶ ταχυδρομικά.

(ΚΔ'—87)

Τὰ καλλίτερα, πρακτικώτερα, εὐθυνότερα, πρωτοχρονιάτικα Δῶρα ΠΑΙΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΕΣ. Θεόδωρον Κούλαν, Πύργον

(ΚΔ'—88)

Στὴ γιορτή της ἡ ἀγαπημένη ΡΕΖΕΝΤΑ ἔχει μύριες καρδιόβγαλτες εὐχὲς ἀπ' τὴ
ΜΙΜΟΖΑ

(ΚΔ'—89)

Σὸ Δημοψήφισμα
ΑΟΛΝΑΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

(ΚΔ'—90)

Ψηφίσατε ὅλοι καὶ ὅλαι τὸ πατριωτικὸν καὶ ὑπέροχον ψευδώνυμον
ΟΡΟΜΑΧΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
Εἶναι πράγματι ὡραῖον ψευδώνυμον καὶ ἀξίζει ὑποστηρίξεως.
ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ

(ΚΔ'—91)

Σὸ Δημοψήφισμα (τοῦ 1914).
ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΙΣ

(ΚΔ'—92)

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑ. *Βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ*, Στὸ Δημοψήφισμα (τοῦ 1914).

(ΚΔ'—93)

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλας. Δ)σις: Θεανὼ Θ. Μακρῆ, Ἀργοστόλι.

(ΚΔ'—94)

Συμπαθοῦσα συλλόγους «Μαργαριταρένιος» «*Μόζαρτ*» «*Συναδελφωσις*» «*Ἀναγέννησις*» ἐπιθυμῶ ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν μετ' αὐτῶν. Περιμένω, εὐχαριστοῦσα. ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΠΑΣΧΑΛΙΑ

(ΚΔ'—95)

«ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ»

Αποτελέσματα Πρωτοτύπου: Μαρκήσιος Μέζαρ, Κορίννα Μαρκαριανού.
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΡΤΩΝ ἀγράφων καὶ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ. Προθεσμία δίμηνος. Βραβεῖα: Συλλογὴ Γραμματοσήμων καὶ Album καρτῶν. Δ)σις: Βεινόγλου Ἀβέρωφ 7-γ, Ἀθήναι.
ΠΕΡΙΜΕΝΟΜΕ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΑΣ

(ΚΔ'—96)

Αποτελέσματα Διαγωνισμοῦ μου. Ἐβραβεύθησαν: α') Στρατάκης, β') Κωστάκης. Λοιποὺς εὐχαριστῶ.
ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ

(ΚΔ'—97)

Παιδιά, πῶς πήγατε στὶς ἐξετάσεις; Ἐσύ, *Ζεφτέρη*; ΠΑΝΟΥΚΔΑ

(ΚΔ'—98)

Πὰν Ὀρεσίβιε, μὲ ταπεινὰ σκουληκάκια δὲν ἀνταλλάσσω τετράδια!.. Λυπᾶμαι τὸ μελάνι!.. ΠΑΝΟΥΚΔΑ

(ΚΔ'—99)

Αγριοβιολέττα, Πολεμιστὴ τῆς Πατρίδος, Φασουλῆ, εὐχαριστῶ γιὰ τὰ Μ. Μυστ. Ἔστειλα.—Ἄστρο τ. Ἀγάπης Βολιώτικο Κεράσι, Ἐσμέ, Μ. Μυστ. ἔστειλα· περιμένω. *Ἀγριόφοδο.*

(ΚΔ'—100)

Προκηρύττω Διαγων. καλλιτεχνικῶν ἀγράφων c. p. Προθεσμ. δύο μηνῶν. Βραβεῖα δύο. Δ)σις: Φιλελεύθερον Ἀθλητήν, p. r. Ἀργοστόλι.

(ΚΔ'—101)

Μπαίνω στὴ «Συναδέλφωση» κουβαλώντας στοὺς ὤμους μου ὅλον τὸν Διαπλασιόκοσμο. ΑΤΛΑΣ

(ΚΔ'—102)

Ανταλλάσσω κάρτ-ποστὰλ καὶ Μ. Μυστ. Στείλατε: «Synadelfossi» Alexandrie (Egypte). ΑΤΛΑΣ

(ΚΔ'—103)

Ενεκα λόγων διαλύομεν τὴ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ».—ΜΥΣΤΗΡΙΟΔΗΣ ΙΠΠΕΥΣ, ΔΙΑΒΟΛΟΠΑΙΔΟ, ΜΑΥΡΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ.

(ΚΔ'—104)

"ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ,,

Διαπλασόπουλα, Σύλλογοι, ἅμα ψηφίσετε τὰ ὑπέροχα καὶ πατριωτικὰ ψευδώνυμα ΔΑΦΝΟΣΤΕΜΜΕΝΗ ΝΙΚΗ καὶ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ δὲν θὰ χάσετε. «Ἄρατοι», γιατὶ θυμώσατε;
ΝΑΤ-ΠΙΓΚΕΡΤΩΝ

(ΚΔ'—105)

Η διεύθυνσή μου στὴν (ΚΓ'—1783) ποὺ παραλείφτηκε, εἶναι: Νίκο Μπουλουγούρα, Θήβας. Ἡ κροθεσμία παρατείνεται ὡς τὸ Μάρτη.
ΑΘΑΜΑΣ

(ΚΔ'—106)

Ολοι καὶ ὅλες ψηφίσετε τὴν **ΚΥΜΑΤΙΣ ΓΑΛΑΝΟΛΕΥΚΗ** Ὑποψηφία τοῦ Δημοψηφίσμ. τοῦ 1923.

(ΚΔ'—107)

Ιδανισμέ, *Βεατρίκη* καὶ λοιποί, ἀλληλογραφοῦμε; Δ)σις: Ἕλλη Ζίνου (Δι' Ἀλίκη Καρόλου) Ἀσκληπιοῦ 34-Γ Ἀθήνας. *Ἄτρωτη Πολεμίστρια.*

(ΚΔ'—108)

Αποτελέσματα διαγωνισμοῦ μας: Καπετὰν Καραπέρης, Μάγκισσα. Λοιποὺς εὐχαριστοῦμεν.
Κωνστ)πολίτης, Φασουλῆς.

(ΚΔ'—109)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΙΤΑΝ,,

Ἱδρύθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ ἄνω Σύλλογος. *Σκοποί*: Διάδοσις Διαπλάσεως, ἀνασκάλυψις ψευδωνύμων, προκήρυξις διαγωνισμῶν. Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν ἐξελέγησαν:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΥΠΕΡΙΩΝ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΣΑΛΑΡΑΣ
ΤΑΜΙΑΣ: ΚΡΟΝΙΩΝ
ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ: ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΗΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ: ΙΑΠΕΤΟΣ
ΕΠ. ΜΕΛΟΣ ΚΟΡΑΝΗΣ

Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι. Δ)σις: Β.Ρ. 436, Pour «Titan» Alexandrie (Egypte).

(ΚΔ'—110)

Βολιώτικο Κεράσι, καλὸ ταξίδι. Θὰ σῆς χαιρετίσματα στὶς ἐξεδελφούλες μου ;;; *Ἀγριόφοδο.*

(ΚΔ'—111)

ΠΙΚΡΗ ΣΚΛΑΒΙΑ

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ἑπτά: 6ος, 7ος, 12ος, 14ος, 15ος, 19ος, καὶ 20ός. Ἕκαστος τόμος δρ. *15*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *16* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *20* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1923) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 30 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος, δρ. *47* καὶ ραμμένος δρ. *50*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *2* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. 5 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *12*,—εἴτε ἄρραφος, εἴτε ραμμένος.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΤΥΠΟΙΣ Π. Γ. ΜΑΚΡΗ & ΣΙΑ-ΣΟΦΟΚΛ. 3